

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 131, ЧИСЛО 6, П'ЯТНИЦЯ, 9 ЛЮТОГО 2024 РОКУ

1893

Vol. 131, No. 6, FRIDAY, FEBRUARY 9, 2024

\$2.00

Будуть Сили безпілотних систем

КИЇВ. – Президент України 6 лютого підписав указ, який розпочинає створення у Силах оборони окремого роду сил – Сил безпілотних систем. В. Зеленський сказав: „Дрони – безпілотні системи – довели свою ефективність у боях на землі, у небі та в морі. Україна реально змінила безпекову ситуацію в Чорному морі завдяки дронам. Відбиття штурмів на землі – це багато в чому робота саме дронів. Масштабне знищення окупантів та їхньої техніки – це теж дрони. Зараз перелік завдань чіткий: спеціальні штатні посади під роботу з дронами, спеціальні підрозділи, ефективне тренування, систематизація досвіду, постійне масштабування виробництва і залучення найкращих ідей, найкращих фахівців у цю сферу. Це завдання і для армії, і для Міністерства оборони та уряду загалом“.

Офіційне інтернет-представництво
Президента України

ХРОНІКА ВІЙНИ

Продовження воєнного стану

- Верховна Рада України продовжила дію воєнного стану ще на три місяці – до 13 травня.
- Україна з початку широкомасштабного вторгнення російської армії вивела з ладу третину бойових кораблів Чорноморської флотії РФ.
- У результаті вдалої операції на одній з видобувних платформ у Чорному морі Сили спецоперацій ЗСУ знищили радіолокаційну станцію росіян та обладнання, яке допомагало ворогу атакувати південь України дронами-камікадзе.
- Український бойовий робот, керований з повітря, вперше в історії зміг знищити позиції російських загарбників. Загін „Кара небесна“ запускає дрони для знаходження цілі, після чого у бій вступають наземні дрони з кулеметними турелями для її враження.
- На Таврійському напрямку Сили оборони України за добу знищили 483 російських загарбників і 34 одиниці ворожої техніки, зокрема три станції радіоелектронної боротьби „Гарпія“, також знешкодили 190 безпілотників різних типів.
- Кількість російських окупаційних військ на Куп'янському напрямку, як і раніше, залишається в межах 40 тисяч. Резерви, що підтягує ворог на цей напрям, потрібні для поповнення його втрат. На цьому напрямку налічується 533 танки, 650 панцерників, 430 артистем та 160 ракетних систем ворога.
- Україні неутрализувала потужну агентурну мережу військової контррозвідки ФСБ РФ, учасники якої передавали секретну інформацію про системи охорони АЕС, геолокацію

(Закінчення на стор. 15)

Зустрічі президента на користь України

КИЇВ. – В Україні з візитою 6 лютого перебували Міністер закордонних справ Португалії Жуау Гомеш Кравінью і Міністер освіти Португалії Жуау Кошта. Президент Володимир Зеленський провів зустріч із ними, подякував за досягнутий рівень співпраці між державами, за довіру до України. Одне з питань у розмові – це участь Португалії у відбудові в Україні, зокрема, у відбудові в Житомирській області освітніх закладів.

Друга зустріч – з директором Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) Рафаелем Гроссі напередодні його візиту на окуповану Росією Запорізьку атомну станцію (ЗАЕС). На зустрічі детально обговорили ситуацію на станції та безпекові виклики зараз: російська окупація ЗАЕС повинна припинитися, і це – головна передумова відновлення радіаційної безпеки для всього регіону. Президент України подякував панові Гроссі за підтримку Формули миру та за участь представника МАГАТЕ в роботі радників щодо Формули. Дуже важливим є той факт, що Україна була обрана до Ради керуючих МАГАТЕ. Це очевидна ознака того, що світ визнає її здатність відновлювати стабільність і працювати заради безпеки.

Третя зустріч – із Матіасом Корманом – керівником Організації економічного співробітництва та розвитку – однієї з найбільш поважних міжнародних організацій, яка об'єднує найбільш розвинуті країни світу. Президент подякував за від-

6 лютого, напередодні візиту генерального директора МАГАТЕ Рафаеля Гроссі на окуповану Росією Запорізьку АЕС, Володимир Зеленський провів з ним зустріч у Києві. (Фото: скріншот відео сайту „Ми – Україна“)

криття офісу Організації в Україні. Обговорили й залучення коштів для відбудови в Україні.

Офіційне інтернет-представництво
Президента України

Ухвалено закон про мобілізацію

КИЇВ. – Кабінет міністрів 30 січня схвалив і передав до Верховної Ради оновлену версію законопроекту про мобілізацію. Верховна Рада 7 лютого ухвалила в першому читанні законопроект „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань проходження військової служби, мобілізації та військового обліку“.

Ухвалення проекту закону в першому читанні підтримали 243 парламентарії.

Документ передбачає зміну призовного віку громадян з 27 до 25 років, пропонує запровадити обов'язкову реєстрацію електронного кабінету призовника, військовозобов'язаного, резервіста на базі реєстру військовозобов'язаних „Оберіг“.

Військовозобов'язані впродовж 60 днів від початку мобілізації зобов'язані уточнити свої облікові дані через Центр надання адміністративних послуг, в електронному кабінеті або в територіальному центрі комплектування та соціальної підтримки за місцем проживання або перебування. Особа може переїжджати в інші міста без дозволу Територіального центру комплектування та соціальної підтримки (ТЦК), проте після переїзду має стати на облік за новою адресою.

У разі, якщо громадянин добровільно впродовж 10 календарних днів з дня вручення вимоги не з'явився до відповідного ТЦК та закордонної дипломатичної установи (СП) України, якщо громадянин перебуває за кордоном, то звертатиметься до суду щодо запровадження низки тимчасових

обмежень для такої особи, зокрема у праві виїзду за кордон, у праві керування транспортними засобами, а також щодо накладення арешту на кошти та інші цінності особи – на строк до виконання зобов'язань на вимогу ТЦК та СП.

Після мобілізації всі громадяни мають проходити обов'язкову військову підготовку 2-3 місяці. Особа не може бути відправлена відразу на фронт після мобілізації.

Документом також пропонується надати право засудженим особам, які звільнені від відбування покарання з випробуванням, за бажанням бути призваними на військову службу за призовом під час мобілізації.

Водночас документом пропонується визначити чіткий термін служби на період воєнного стану. Зокрема, військовослужбовці зможуть звільнитися у зв'язку із закінченням строку служби (якщо не висловили бажання продовжувати військову службу) – у разі безперервної служби під час дії воєнного стану протягом 36 місяців. Добровольці по мобілізації матимуть відстрочку на два місяці для вирішення особистих питань і підготовки до мобілізації.

Передбачається, що на особливий період не підлягатимуть призову під час мобілізації здобувачі професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, які навчаються за

(Закінчення на стор. 2)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Загинув „міністер ЛНР“ Потелешенко

ЛИСИЧАНСЬК. – В окупованому Росією Лисичанську на Луганщині 3 лютого загинув від обстрілу так званий „міністер надзвичайних ситуацій ЛНР“ Олексій Потелешенко. Це підтвердила російська державна агенція ТАСС. „Керівник“ окупованого Лисичанська Едуард Сахненко повідомив, що під час удару загинули два депутати місцевої ради Артем Тростянський та Іван Жушма. „Керівник ЛНР“ Леонід Пасічник заявив, що загинули 28 осіб. Йдеться про ресторан, де відзначали день народження місцевого „депутата“ Івана Жушми. На це вказує журналіст з Донбасу Денис Казанський: „На п'ятку зібралася місцева окупаційна адміністрація. Верхівка „МНС“, „прокурори“, „депутати“, яких ніхто не вибирав“. (BBC News Україна)

■ Порошенко повинен відшкодувати збитки

КИЇВ. – Петро Порошенко повинен відшкодувати Україні 210 млн дол збитків за незаконно привласнений нафтопровід „Самара-Західний напрям“, вважає політичний експерт Петро Олещук, коментуючи рішення Верховного суду України про повернення нафтопроводу у державну власність. За словами експерта, весь час, поки нафтопровід не перебував в державній власності, Україна щорічно втрачала 41-42 млн дол. Їх має компенсувати той олігарх, який заробляв на трубі, а саме П. Порошенко, зазначає експерт. Нафтопровід потрапив до активу П. Порошенка за допомогою В. Медведчука в 2016 році в обмін на втрачений через націоналізацію Росією завод П. Порошенка в Криму. Верховний суд остаточно визнав за державою право власності на українську частину нафтопроводу „Самара-Західний напрям“, частина якого більш відома як „труба Медведчука-Порошенка“, а свідченнями правоохоронця самого В.Медведчука, в 2016 році до нього звернувся на той час Президент Порошенко з проханням допомогти привласнити нафтопровід, враховуючи контакти Медведчука з керівництвом Російської федерації. Як зізнався В.Медведчук, П. Порошенко вирішував усі адміністративні питання по незаконному привласненню труби: суди, прокуратура приймали рішення, необхідні для особистих інтересів на той час президента Порошенка. (УНІАН)

■ Археологи відкопали некрополь

БІЛА ЦЕРКВА. – Археологи розкопали тисячолітній некрополь біля села Острів на Білоцерківщині. Знайдено понад 10 тисяч предметів. Однією з найцінніших знахідок стали так звані шийні гривні. Таких в Україні знайшли усього дві – першу у XIX ст. (причому невідомо, де саме) і другу – тепер. На той час, до якого відноситься поховання, слов'яни вже не використовували шийні гривні, бо були християнами. Але так робили західні балти, які прийшли сюди і змогли протриматися близько 100 років перш, ніж були знищені. (УНІАН)

■ Оголосили мистецькі конкурси

КИЇВ. – Державне агентство з питань мистецтва та мистецької освіти оголосило конкурс на здобуття хореографічної премії ім. А. Шекери у 2024 році. До 1 квітня агентство прийматиме документи на здобуття премії, що присуджується балетмейстрам за видатні досягнення у хореографічному мистецтві. Розмір винагороди становить 20 тис. грн. Пропозиції щодо кандидатів вносять заклади культури усіх форм власності, які здійснюють професійну діяльність у галузі хореографічного мистецтва. Державне агентство з питань мистецтва та мистецької освіти також оголосило конкурс на здобуття премії ім. поета Григорія Кочура 2024 року. (Укрінформ)

■ Намело до двох метрів снігу

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – У Карпатах 5 лютого намело до двох метрів снігу. У високогір'ї – хуртовина та обмежена видимість, повідомляє Чорногірський гірський пошуково-рятувальний пост. 5-6 лютого у високогір'ї зберігалася значна сніголавинна небезпека. Оголошено штормове попередження. (Укрінформ)

Байден закликає допомогти Україні

ВАШІНГТОН. – Президент Джо Байден заявив 6 лютого, що Конгрес зіграє на руку Кремлю, якщо він не відновить фінансування боротьби України проти вторгнення Росії.

Виступаючи в Білому домі, Байден закликав законодавців ухвалити двопартійний іміграційний законопроект, який також передбачає допомогу Україні, що, за його словами, включає багато з того, чого вимагали республіканці в питанні іміграції, і надіслати документ йому на підпис. Джо Байден наголосив на необхідності затвердити 60 млрд дол. допомоги Україні і виступити проти президента Росії Володимира Путіна.

„Годинник цокає. Кожен тиждень, кожен місяць, який проходить без нової допомоги для України, означає менше артилерійських снарядів, менше систем протиповітряної оборони, менше інструментів для України, щоб захистити себе від цього російського нападу“, – сказав президент. Він назвав це критичним моментом, сказавши, що В. Путін „робить ставку“ на те, що США відступлять, і попередив, що якщо Америка не схвалить допомогу Україні, це буде історичною помилкою.

„Підтримати цей законопроект – це протистояти Путінові. Бути проти цього законопроекту означає грати йому на руку, – сказав він. – Світ дивиться“. Він додав, що ціна для американців та союзників і партнерів США лише зростає, якщо допомога не буде схвалена.

Джо Байден поклав провину за гальмування

законопроекту в Сенаті на Дональда Трампа, заявивши, що колишній президент „думає, що це погано для нього в політичному пляні“ і воліє не вирішувати проблему кордону, щоб використати її проти Джо Байдена в президентській кампанії 2024 року.

Група сенаторів із двох партій оголосила 4 лютого, що вони досягли згоди щодо основних частин угоди щодо обмеження незаконного перетину кордону США з Мексикою.

Джо Байден сказав, що законопроект містить „найсуворіший набір реформ для безпеки кордону за всю історію“ і точні положення, про які республіканці просили лише кілька місяців тому. Республіканці стверджують, що президент вже має всі необхідні повноваження, щоб зупинити потік нелегальних мігрантів через кордон США й Мексики.

Спікер Палати представників Майк Джансон заявив, що не підтримає законопроект одразу після того, як учасники переговорів у Сенаті оголосили про це. Відповідаючи на запитання 6 лютого про допомогу Україні й Ізраїлеві, спікер сказав журналістам: „Ми повинні розглядати ці заходи і ці питання незалежно й окремо“.

Джо Байден звинуватив Д. Трампа в тому, що він звертався до республіканців в обох палатах Конгресу, залякуючи їх, щоб вони проголосували проти пропозиції.

Радіо Свобода

Знищили російський корабель

1 лютого воїни спецпідрозділу „Group 13“ Головного управління розвідки Міністерства оборони України знищили російський ракетний катер „Івановец“, який мав на озброєнні чотири ракетні системи і міг вражати цілі в радіусі до 130 кілометрів.

Про це повідомив речник Військово-морських сил ЗСУ, капітан 3 рангу Дмитро Плетенчук. У Росії залишилось два таких ракетних катери на Чорному морі.

Укрінформ Ракетний катер „Івановец“

Ухвалено закон про мобілізацію

(Закінчення зі стор. 1)

денною або дуальною формами навчання і здобувають рівень освіти, що є вищим за раніше здобутий без урахування спеціальності (фаху), а також інтерни та докторанти, педагогічні працівники закладів фахової передвищої освіти, наукові та науково-педагогічні співробітники, котрі працюють не менше ніж на 0.75 відс. ставки.

Люди з інвалідністю всіх груп звільнені від військової служби. Не підлягатимуть призову жінки та чоловіки, на утриманні яких троє і більше дітей, а також ті, які мають дітей до 18 років, якщо другий з батьків помер, позбавлений батьківських прав або зник безвісти, опікуни дітей з різними розладами та хворобами, опікуни дітей з інвалідністю 1 та 2 групи, опікуни недієздатних осіб, члени сім'ї (не більше однієї особи) першого ступеня спорідненості особи з інвалідністю 1 та 2 групи.

Також не підлягатимуть мобілізації особи, чиї близькі родичі загинули або зникли безвісти під час воєнного стану і АТО.

Згідно з законопроектом, військовослужбовцям під час дії воєнного стану передбачається щорічна основна 30-денна відпустка протягом календарного року. Вона може надаватися частинами, проте має становити не менше 15 календарних днів.

Також надається відпустка за сімейними обставинами та з інших поважних причин із збереженням грошового забезпечення тривалістю не більше 10 календарних днів. Військовослужбовці, визволені з полону, отримуватимуть додаткові 90 днів відпустки із збереженням грошового забезпечення, якщо вирішили продовжити службу.

Водночас документом запропоновано скасувати строкову військову службу, замість якої передбачається запровадити базову військову підготовку. Особам віком 18-24 років буде запропоновано самостійно обрати, коли пройти військову підготовку. Вона займатиме максимум п'ять місяців, при цьому за людиною буде зберігатися її робоче місце.

Бронюванню підлягатимуть держслужбовці категорії „А“, а також 50 відс. держслужбовців категорії „Б“ та „В“, особи, які працюють на підприємствах, в установах і організаціях, які є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період.

Передбачається, що у період проведення мобілізації громадяни України віком від 18 до 60 років, які перебувають на військовому обліку або зняті з нього, зобов'язані мати при собі військово-обліковий документ та пред'являти його на вимогу уповноваженого представника ТЦК та СП, поліцейського, представника ДПСУ.

Укрінформ

ТЯГАР МИНУЛОГО

Україні потрібна люстрація

Ростислав Новоженець

Термін “люстрація” походить від латини *lustratio* й означає “очищення через жертвоприношення”. В сучасному розумінні це – заборона діям високого рангу, які скомпрометували себе, впродовж певного часу або довічно працювати на державній службі. Після падіння комуністичних режимів люстраційні процеси охопили більшість країн Східної Європи. Люстрація застосовувалась до колишніх високопосадовців комуністичного режиму, працівників спецслужб, агентів таємної поліції, іноді до всіх членів комуністичних партій.

На відміну від вищезгаданих країн люстрація в Україні запізнилась майже на ціле покоління. Адже після проголошення незалежності колишній радянський режим не було визнано злочинним, що дало можливість старому політичному класу плавно трансформуватися у нову “еліту”. Змінивши червоний прапор на синьо-жовтий, українізувавши ідеологічну риторичку – аби уникнути суспільного конфлікту, стара номенклатура досить легко пристосувалась до нових умов, забезпечивши собі тривале перебування при владі, зокрема, й через новітній запобіжник – створення фінансово-олігархічних груп. І лише Революція Гідності примусила владну верхівку запустити процес люстрації та ухвалити відповідний Закон “Про очищення влади” (2014).

Люстрація в Україні передбачала недопущення до участі в управлінні державними справами осіб, які своїми рішеннями, діями чи бездіяльністю здійснювали заходи (або сприяли їх здійсненню), спрямовані на узурпацію влади Президентом України Віктором Януковичем, підбив основ національної безпеки й оборони України або протиправне порушення прав і свобод людини. Але це була обмежена люстрація, бо вона з часів незалежності виокремила лише чотири роки правління одного з президентів, залишивши поза увагою зловживання і злочини інших періодів.

Тодішня голова Департаменту з питань люстрації Міністерства юстиції Т. Козаченко повідомляла, що за півтора року (станом на травень 2016 року) було люстровано лише 940 службовців з 5 тис., що потрапили під люстрацію. Виходить, що виконання графіку люстрації відбулося аж на 18.8 відс. Та й на цьому процес люстрації зупинився, хоча загальною під люстрацію підпадало ще 300 тис. держслужбовців.

Взагалі люстрація в Україні була проведена невдало. З одного боку, вона мала вибіркового характер: звільнені були не більше тисячі осіб. Суспільні очікування не справдилися, реального

очищення влади не відбулося, внаслідок чого українська люстрація обґрунтовано отримала оцінку як декоративна і формальна. Навіть новообраний Президент Петро Порошенко, який підписував закон про очищення влади, не мав права, відповідно до вимог люстрації, обіймати свою посаду, оскільки дев'ять місяців був міністром в уряді М. Азарова при тому ж В. Януковичу – якби в останній момент в закон не внесли поправку і необхідний термін для люстрації за перебування у злочинній владі В. Януковича не збільшили до одного року. Незабаром П. Порошенко домігся можливості з січня 2015 року на власний розсуд скасовувати люстрацію щодо певних категорій. А це вже сигналізувало про наявність “ручного” управління, а отже, кланового підходу до цієї справи.

З іншого боку, через недосконале законодавство і погано виписану процедуру (мабуть, спеціально), люстрація навіть такої невеликої кількості осіб була проведена з грубими порушеннями прав людини, що призвело до поновлення чиновників на посадах та поклато на державний бюджет України тягар багатомільйонних відшкодувань.

Але найважливіше те, що “український” варіант люстрації на відміну від “європейського” поза увагою залишив радянських та компартійних чиновників й працівників спецслужб радянської доби, які й досі отримують захмарні пенсії. Хоча ці злочинці й були згадані у законі про очищення влади, але питання виявилось запізнілим і вже не актуальним, оскільки вони адаптувалися, нівелювалися, відійшли на задній план або в інший світ. Але вони, зрештою, породили нащадків. А яблуко від яблуні далеко не падає.

Ці нащадки виховані вдома у радянському, а отже чужому нам дусі. А діти-онуки енкаведистів взагалі зростали в атмосфері відвертої ненависті до всього українського. І це “виховання” вони перенесли на високі посади, які незаслужено отримали в незалежній Україні. Бо свій шлях в житті вони прокладали не самостійно, а завдяки злочинним зв'язкам, награваним коштом і майну своїх “героїчних” батьків-дідів. Яскравим прикладом тут може слугувати тодішній Генеральний прокурор Юрій Луценко (секретар політради Соцпартії у 1996-1998), син колишнього першого секретаря Рівненського обкому КПУ (згодом двічі депутата ВРУ). Й цю зловорожу “пуповину” мала б перерізати люстрація.

В Україні є ще одна особливість, яка не була характерна для східноєвропейських держав, адже вони у часи соцтабору зберігали сяку-таку незалежність, а ми перебували в стані російської коло-

(Закінчення на стор. 13)

Коли зло не покаране

Напередодні „виборів“ президента Росії незалежна газета „Нова газета“ надіслала питання про майбутні „вибори“ опозиційним політикам та громадським діячам. Тим, хто перебуває на волі, і тим, хто сидить у катівнях. Сьогодні – частина відповіді журналіста та історика Володимира Кара-Мурзи, засудженого до 25 років позбавлення волі за „державну зраду“.

Останнім часом у нашому суспільстві багато сперечаються про помилки 1990-их та про причини невдачі демократичного експерименту. На мою думку, найголовніша помилка, яка й визначила все те, що відбувається сьогодні, це відмова від повноцінного осмислення та засудження злочинів радянського періоду. Після розпаду радянського режиму було життєво необхідно відкрити архіви, засудити на державному рівні злочини КПРС та КГБ, притягнути до відповідальності тих, хто ці злочини вчиняв, та за допомогою закону про люстрації захистити молоді демократії від можливості реваншу з боку провідників колишньої репресивної політики.

Цей шлях національного усвідомлення та морального очищення суспільства в тій чи іншій формі пройшли багато посттоталітарних країн – Німеччина після нацизму, ПАР після апартеїду, держави Латинської Америки після військових диктатур. Те саме зробили країни Центральної та Східної Європи після падіння комунізму.

У Росії це тоді ж пропонували найдалекоглядніші лідери демократичного руху – Володимир Буковський та Галина Старовойтова. Але інерція бюрократичного апарату, протидія зацікавлених осіб у владі та силових структурах виявилися сильнішими. „Навіщо ворушити минуле, не треба полювання на відьом“, – пояснювали у розмовах із Буковським тодішні чиновники. „Тоді відьми повернуться і почнуть напад на вас“, – відповів він. І, звичайно, мав рацію. Якщо зло не осмислене, не засуджене і не покаране, то воно обов'язково повертається. Саме це ми бачимо у Росії після 2000 року. Ми зобов'язані врахувати гіркий досвід 1990-их і в жодному разі не повторити цієї помилки, коли в нашій країні наступного разу виникне вікно можливостей для політичних змін.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Виявили шахрайку з банку

КИЇВ – За процесуального керівництва Оболонської окружної прокуратури повідомлено про підозру 38-річній колишній працівниці банківської установи, яка шахрайським способом ошукала двох клієнтів банку на загальну суму майже 86 млн грн. Підозрювана працювала на посаді головного менеджера по роботі з віп-клієнтами в одному із столичних банків. Після звільнення вона і надалі вдавала із себе працівницю банку. Для створення відповідної обстановки шахрайка орендувала підвальне приміщення під відділенням одного із банків й зверталась з проханням позичити гроші. Суд обрав запобіжний захід у вигляді тримання під вартою із можливістю внесення застави у розмірі 900 тис. грн. Апеляційний суд за скаргі прокурорів збільшив заставу до 30 млн грн. Санкція статті передбачає позбавлення волі на строк від 5 до 12 років із конфіскацією майна. (Укрінформ)

■ Збирають ялинки на утилізацію

КИЇВ. – У цьому році кияни принесли на утилізацію 7,000 новорічних дерев. Про це повідомив директор Департаменту захисту довкілля та адаптації до змін клімату Олександр Возний. У місті збільшили кількість пунктів збору ялинок до 44. Зробили їх у парках і скверах столиці. Вони працювали з 4 по 31 січня. Люди могли принести своє дерево у будь-який час. Минулого року кияни принесли 4,000 дерев. Генеральний директор комунального об'єднання „Київзеленбуд“ Юрій Бахмат зазначив, що новорічні дерева переробляються за допомогою спеціального обладнання в щепу, яка в подальшому використовується у парках та скверах для підсипки лунок вічнозелених рослин. (Укрінформ)

■ Музей отримав твори Кричевського

КИЇВ. – Музей української діаспори (Київ) під час проекту „Кричевський. Саєнко. Майстер і учень“ отримав у дарунок сім творів Василя Кричевського, що зберігалися у приватному зібранні й останні півроку експонувалися на виставці. Мова йде про графічні роботи, створені В. Кричевським у 1920-1930-их роках: ескізи книжкових обкладинок та їхні перші друковані зразки, а також навчальні композиції для студентів Київського художнього інституту. Такий щедрий дарунок музей отримав від Ніни Саєнко – української мисткині, доньки улюбленого учня Кричевського Олександра Саєнка. Восени 2023 року музей отримав з допоміжного фонду Української вільної академії наук (США) цінні історичні артефакти, а також низку оцифрованих матеріалів для розміщення у своєму віртуальному музеї. (Укрінформ)

■ Викрили вбивць у Латвії

КИЇВ. – Міжнародна слідчо-оперативна група викрила учасників організованої злочинної групи, які вбили власницю житлового комплексу на березі моря у курортному місті Саулкрасти в Латвії. За процесуального керівництва Офісу генерального прокурора у тісній співпраці з правоохоронцями Національної поліції Латвійської Республіки було з'ясовано, що учасники злочинної групи причетні до викрадення і вбивства жительки Латвії, яка була власницею житлового комплексу з 30 апартаментів та інших інфраструктурних об'єктів, які вона здавала в оренду. Потерпіла зникла восени 2019 року. Після зникнення жінки було встановлено, що учасники злочинної групи – двоє громадян РФ, які жили у Латвії в статусі біженців, вирішили заволодіти її майном. Для цього вони запросили громадян України, які спеціально приїхали в Латвію для здійснення злочину. Для розкриття злочину була створена міжнародна слідчо-оперативна група з українських та латвійських поліцейських, яка провела ряд слідчих дій на території обох держав. Чотирьох громадян України знайшли та затримали в Київській і Донецькій областях працівники Департаменту карного розшуку Національної поліції України. (Укрінформ)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Голандія надасть додаткові літаки

ГАГА, Голандія. – Міністер оборони Голандії Кайса Олонгрен оголосила 5 лютого, що Амстердам вишле Україні додаткових шість бойових літаків НАТО типу F-16. „Повітряна перевага Україна є необхідною для протистояння російській агресії“, – сказала вона. Разом Голандія обіцяла доставити Києву 24 цих літаків американського виробництва. З них 24 вже є в Румунії для навчання українських пілотів. Аналітики сподіваються, що це допоможе Україні збалансувати перевагу Росії в повітрі. („Defense News“)

■ Нова стратегія для України

НЮ-ЙОРК. – Газета „Вол Стріт Джорнал“ надрукувала 4 лютого довшу статтю про нову стратегію для України. Автори Стівен Гедлі та Метю Крейніг є членами Атлантичної ради і працювали в Білому домі та конгресовому Комітеті з питань національної безпеки. Вони аргументують, що Київ мусить зосередитися на обороні, бути менш залежним від закордонної допомоги та більше загрожувати Росії в Криму. Також США і західні союзники повинні допомогти Україні збудувати поліпшену мережу повітряної та ракетної оборони. Європа й США повинні дозволити Україні вживати їхню зброю для обстрілів російських військ в Росії, які атакують Україну. Адміністрація Джо Байдена повинна надати Україні далекобійну зброю, яка дуже потрібна в цій війні. Членство України в НАТО та ЕС забезпечить її від вторгнення Росії в майбутньому. Щодо НАТО автори пропонують приклад Західної Німеччини, яку допущено до НАТО в 1955 році, незважаючи на те, що східна частина країни була під контролею Кремля. Членство України в НАТО мусить віддзеркалювати повну згоду всього альянсу. У 2008 році в Букарешті виразні непогодження показали Москві, що НАТО не стане в обороні України, і це заохотило російське захоплення Криму. („The Wall Street Journal“)

■ Україна здатна завершити війну

ГАНОВЕР. – Генерал-майор Крістіан Фройдінг, який очолює Спеціальний штаб України в Міністерстві оборони Німеччини та координує підтримку Києва, вважає, що українські військові здатні завершити війну, завдавши Росії поразки на полі бою. Про це він розповів 4 лютого в інтерв'ю для агенції новин „RND“. У відповідь на запитання, коли завершиться російсько-українська війна, К. Фройдінг сказав: „Вона закінчиться, коли Україна виграє війну“. Генерал пояснив, що налаштований оптимістично, оскільки впевнений у тому, чого українські збройні сили можуть досягти. „Тому що ми впевнені в цінності нашої підтримки, і тому що ми впевнені в єдності партнерів України, які мають волю до наполегливості, щоб досягти результату, якого ми всі хочемо“, – додав К. Фройдінг. Водночас він сказав, що не прикрашатиме ситуацію з постачанням боеприпасів Україні з боку ЕС та затримкою схвалення допомоги з боку США. Він також вважає, що Україні потрібна мобілізація для заповнення втрат на полі бою та відновлення бойових підрозділів. ЕС визнав, що зможе поставити Україні до березня лише понад 500 тис. артилерійських снарядів замість обіцяного мільйона. („Європейська правда“)

■ Вшанували Івана Пулюя

ВІДЕНЬ. – Колектив Посольства України в Австрії та представники української громади 2 лютого взяли участь у вшануванні визначного українського фізика й електротехніка Івана Пулюя з нагоди 179-ої річниці від його народження. Учасники події поклали квіти до пам'ятної дошки, встановленої у Відні на будинку, де проживали Іван Пулюй та Пантелеймон Куліш у 1870 році. Барельєфна дошка І. Пулюю та П. Кулішу була відкрита 30 квітня 1998 року. У цьому будинку видані українці разом працювали над першим перекладом Біблії на українську мову. 7 серпня 2023 року в день народження українського письменника П. Куліша, поклали квіти до його меморіальної дошки. (Укрінформ)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Благодійний похід на протезі

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Володимир Ковальов (позивний „Букша“), 30-річний мешканець села Злинка, що на Кіровоградщині, воював на південному напрямку. „Я отримав поранення в районі Гуляйполя“, – розповів він журналістам. – Їхали з хлопцями на завдання, підірвалися на міні. Як прийшов до тями – вже без ноги. У госпіталі поставили протез. Все за кошти держави. Заново вчився ходити“.

Молодий чоловік підтримував зв'язок із побратимами з 56-ої бригади, шукав способу, як їм допомогти. Влаштував піший похід.

Свій марафон ветеран розпочав 22 січня, у День соборності України, у рідному селі Злинка.

Наступним етапом став похід до селища Велика Виска. 2 лютого військоволонтер дістався до Кропивницького. Поряд з ним протягом усього шляху була дружина Наталя й товариш по службі Леонід Гоя, який нині теж у статусі ветерана. Скрізь їхній похід зустрічали люди з прапорами України і словами вдячності та підтримки. І звісно – з пожертвами. Таким чином уже вдалося зібрати 100 тис. грн на потреби війська. Зокрема

Учасники походу на центральній площі Героїв Майдану. (Фото: Світлани Листюк)

їх спрямували на закупівлю запасних частин до спецтехніки та інші речі, необхідні його побратимам з 56-ої бригади, 37-го батальйону, а також на придбання автівки для захисників-земляків зі Злинки з 25-ої бригади.

В обласному центрі зустрічали воїна живим коридором підтримки. Після марафону на Кіровоградщині, ветеран хоче вирушити на Умань, Гайсин і Вінницю.

Колядували воїни з Бахмута

Колядники з села Дністрик Дубовий, які зібрали для ЗСУ 37 тис. грн.

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – Завершилася Всеукраїнська акція „Різдвяні пташки“, яку організували о. Роман Гром з дружиною Наталією та військовий капелян о. Іван Гальо. Вертепи та колядники з України виступали у своїх регіонах і збирали кошти на дрони для 80-ої окремої десантно-штурмової Галицької бригади ЗСУ.

Серед учасників благодійної акції була молода і талановита співачка Віталія Грицак з Тернопільщини. Вона є авторкою колядки „Зірка яскрава в небі тривожному“ та патріотичної пісні „Чом тобі, вороже, не спиться?“. Завдяки унікальним творам, мистецькому таланту і душевним мелодіям на скрипці Віталія зібрала з початку повномасштабної війни понад 1 млн грн для ЗСУ. Раніше дівчина перемогла у Міжнародному конкурсі ім. Тараса Шевченка, вона отримує президентську стипендію. Разом з „Культурним десантом“ тернопільська співачка виступала у прифронтових зонах, дарувала бійцям пісні про мамину любов.

13 січня акція „Різдвяні пташки“ завершилася у

(Закінчення на стор. 5)

На Євробачення-2024 поїдуть „Alyona Alyona & Jerry Heil“

В Україні завершився фінал національного відбору на Євробачення-2024, за результатами якого право представляти країну на міжнародному пісенному конкурсі здобули „Alyona Alyona & Jerry Heil“ з піснею „Teresa & Maria“. На другому місці опинився гурт „Ziferblat“, на третьому – співак „Melovin“.

68-ий пісенний конкурс відбудеться у шведському місті Мальме. Перший і другий півфінали заплановані на 7 та 9 травня (на одному з них виступить Україна), а грандфінал – на 11 травня.

Про переможниць розповіла Марія Касій.

Після програшу на попередньому Національному відборі Jerry Heil відмовлялася знову подаватися на Євробачення. Але в тандемі з подругою Alyona Alyona вирішила знову спробувати, і це

(Закінчення на стор. 10)

Дуєт „Alyona Alyona & Jerry Heil“

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Українці в Лондоні

Людмила Островська

Дарія і Валентин Склярики – великі патріоти України, плекальники і пропагандисти її культури, активні учасники волонтерського руху, просвітяни, без яких не відбувається жоден захід української громади у Лондоні та за його межами, проживають в Об'єднаному Королівстві понад 20 років. Валентин із Більче-Золотого, що на Борщівщині Тернопільської області. З того ж краю і Дарія. Родинні села жінки – Базар, що на Чортківщині, звідки її тато, і Лисичники, що на Заліщанщині, звідки мама. А місце її народження – Воркута, Республіка Комі, куди відправили на 15 років її маму, станичну УПА Марію Вігілюк. Там дівчина зустріла і свою долю, Дмитра Терлецького, якого засудили на 10 років, а за повстання в таборах додали ще десять без права повернення в Україну. Бабця, котра на той час вже повернулася із заслання з Кизилу, 11-місячну Дарію забрала і привезла на своє обійстя у 1958 році. А потім змінилися часи і батьки повернулися.

Дарія і Валентин у Великій Британії стали співавторами першого україномовного кольорового фотожурналу „Родина“. Дарія разом з Любою Фодор організувала допомогу дітям України за програмою „Збережіть дитинство“, долучилися до проєктів „Допомога онкохворим дітям в Україні“, „Зігрий душу“, стала однією із співзасновників групи „Лондон Євромайдан“. Тепер ця організація переросла в об'єднання „Підтримайте Україну“.

Поезія Дарії Склярик та її аналітичні статті про творчість Тараса Шевченка були у книзі „Будитель нації“, присвяченій 200-річчю від дня народження Т. Шевченка та у збірках українських поетів-емігрантів „Клич Майдану“, „Нас світло правди крипить і єднає“, „Живи, Надіє“. Разом із закордонними українками, авторками ідеї Наталією Хаммоудою та Марією Дребіт письменниця підтримала масштабний проєкт „Соло надірваних струн“, який передбачає багатотомник історій жінок, котрі на війні та на Євромайдані втратили чоловіків. Усіх томів планується 25, як областей України, звісно, ж включаючи Крим. Понад 20 сторінок для її поезії відводить альманах „Наш край“, який видає Хмельницьке видавництво „Лілея“. Є вже 12 випусків з її віршами.

Прощу Скляриків розповісти про Союз українців Британії (СУБ), членами якого є подружжя.

Дарія і Валентин Склярики

Д. Склярик: „Ця найчисельніша українська організація створена 1946 року. До повномасштабного вторгнення Росії на українські землі до неї входило 28 місцевих відділень, тепер 35, у власності яких є приміщення на всій території Великої Британії, де розташовані українські клуби, школи українознавства, культурні центри. Головний офіс СУБ у Лондоні. У цьому ж приміщенні розташована бібліотека і архів ім. Т. Шевченка та книгарня.“

Місцева українська громада з перших днів російського вторгнення активно підтримує Україну. З ініціативи інтернетових спільнот української діаспори „Українські події у Лондоні“ і „Підтримайте Україну“ тисячі представників різних національностей збираються на Трафальгарській площі та Давнінг-стріт“.

Дарія є культурно-освітнім референтом управ лондонських СУБ і Спілки української молоді в Англії. Українська діаспора збирає гуманітарну допомогу, надсилає тонни речей першої необхідності для постраждалих українців.

В одному із звітів волонтера Ярослава Бойка сказано: „За сприяння Дарії Склярик та голови СУБ в Лондоні Влодка Павлюка, а також СУМ, Пласту, української школи, об'єднання „Лондон Євромайдан“ перераховано понад 60 тис. грн на закупівлю тактичної медицини“.

Дарія розповідає: „Ярослав з Чорткова мій випускник та однокурсник моєї доньки Олі, яка

(Закінчення на стор. 10)

Колядували воїни...

(Закінчення зі стор. 4)

селі Мшанець Стрілківської громади Львівської області. Колядники з України, Європи, США та Канади доєдналися до наймасовішого виконання колядки „Там во Бахмуті“ і встановили рекорд України. Загалом участь у заході взяло 105 вертепів, понад тисячу учасників. Автором цієї колядки

є тернополянин Олег Вітвіцький. Це героїчний твір про всю Україну, про захисників, окуповані міста і про всіх дітей війни.

З Бахмута до рекорду України долучилися військові 80-ої десантно-штурмової бригади та їхній капелян о. І. Гальо, які зворушливо колядували з фронту через мережу онлайн. Було повідомлено, що від початку акції „Різдвяні пташки“ групи колядників та вертепи загалом зібрали понад 4.7 млн грн для ЗСУ.

Українці зі світом виконують колядку „Там во Бахмуті“.

АМЕРИКА | СВІТ

■ Австралія засудила смертний вирок

СІДНЕЙ. – Прем'єр-міністр Австралії Ентоні Албаніс 6 лютого висловив своє обурення тим, що пекінський суд виніс смертний вирок (відкладений) австралійському письменникові Янг Генгджун, якого звинувачували в шпигунстві. Прем'єр пообіцяв далі невтомно працювати над його звільненням. Вирок був проголошений через три роки після закритого суду. Я. Генгджун народився в Китаї і є громадянином Австралії. Він часто писав про демократію і проживав у Нью-Йорку, де був науковцем-відвідувачем Колумбійського університету. У січні 2019 року під час візиту до Китаю він був заарештований разом з дружиною. У 1989-1999 роках він працював у китайському Міністерстві державної безпеки. Китай не сказав публічно, для якої країни його звинувачують в шпигунстві, і взагалі не подано деталей його справи. Відкладений смертний вирок в Китаї означає, що обвинувачений має дворічний термін очікування, під час якого він перебуває в тюрмі, а відтак вирок автоматично змінюється на довічне ув'язнення. („Reuters“)

■ Посольство проводить конкурс

ПЕКІН – Посольство України в КНР вдруге організовує конкурс-виставку художніх робіт під назвою „Мир для України“, до якого можуть долучитися всі українці, а також громадяни Китаю та інші небайдужі іноземці незалежно від віку та місця проживання. Для участі у конкурс-виставці необхідно підготувати малюнок, картину, аплікацію, вишивку, фото, скульптуру чи будь-який інший художній твір про Україну. Виконані роботи необхідно надіслати до Посольства не пізніше 17 лютого. (Укрінформ)

■ „Міс Японія“ відмовилася від корони

ТОКІО. – Уродженка України Кароліна Шійно була обрана на „Міс Японія“ 22 січня, але 5 лютого відмовилася від корони після того, як в ЗМІ з'явилися інформації, що вона мала зв'язок з одруженим чоловіком. Вперше переможниця цього конкурсу відмовилася від корони. Організатори сказали, що посада буде вакантною протягом року. 26-літня К. Шійно народилася в українській родині, переїхала до Японії на шостому році життя після того, як її батьки розлучилися, а її мати вийшла за японця. Відтак вона прийняла натуралізоване громадянство. Під час церемонії коронування вона висловила вдячність за те, що її нарешті прийняли як японку. („The Japan Times“)

■ Везли вибухівку з Одеси

ТБІЛІСІ. – Служба державної безпеки Грузії під час обшуку мікроавтобуса, що належить українцеві, виявила вибухові пристрої, замасковані під два акумулятори електромобіля. В обох було закладено пластичну вибухівку військового призначення, яку можна активувати за допомогою електродетонатора та спеціального таймера. Загальна вага вибухової речовини – 14 кг. Пристрої та речовини завезли до Грузії з Одеси через Румунію, Болгарію та Туреччину. „Посилку“ планували доставити до міста Воронезь. До ввезення вибухових пристроїв до Грузії причетні 7 осіб з Грузії, 3 з України та 2 з Вірменії. „Процес“ організував Андрій Шарашидзе, який у 2020 році балотувався в депутати Одеської міської ради від партії „Слуга народу“, уродженець Батумі. Усі шість пристроїв виготовлені спеціалістом високого рівня та розраховані на широкий радіус ураження. (УНІАН)

■ Вибух на стратегічно важливому заводі

ВОТКІНСЬК, Росія. – Жителі міста ввечері 7 лютого повідомили про потужний вибух неподалік. У деяких телеграм-каналах з'явилися повідомлення, що вибух був викликаний технічними роботами на Воткінському машинобудівному заводі, який розташований в 30 милях від столиці Удмуртії Іжевська. Крім цивільної продукції, він випускає артилерійські ракети, в тому числі балістичні ракети стратегічного призначення для комплексів „Тополь-М“ і „Іскандер“. У кінці 2023 року Воткінський завод опублікував 19 державних контрактів з виробництва компонентів ядерних озброєнь. При заводі діє випробувальний полігон. (Радіо Свобода)

Гроші і відповідальність

Нарешті це сталося! 1 лютого усі 27 керівників держав-членів Європейського союзу дійшли до спільного рішення, життєво важливого для воєнно-повоєнного стабілізування, а відтак і пришвидшеного розвитку української економіки: розрахований на чотири роки новий пакет фінансової допомоги сумою 50 млрд євро дозволить Україні здійснити низку якісних змін в найважливіших галузях господарства, а також у соціальній сфері. Але тільки у тому випадку, коли цей європейський кредит тісно поєднається з відповідальністю київської влади за справедливий розподіл фінансових ресурсів і збалансований розвиток всієї країни. А про відповідальність мають свідчити вже давно назрілі реформи державного управління, судової системи, антикорупційних органів, податкової політики тощо.

Попри економічні труднощі, спричинені російським воєнним вторгненням, Україна має можливість застосувати досвід інших країн, котрі по великих війнах зуміли відродити економіку і дійти до високих стандартів соціального буття. Згадаймо зруйновану у Другій світовій війні Німеччину, повоєнне безробіття, голод. Німці теж дуже сподівалися на міжнародну допомогу і отримали її у вигляді американського „Плану Маршала”. Однак, ні цей, ні жоден інший план не приніс би бажаного результату, якби сама країна не взялася за рятівні економічні реформи, поєднавши в них соціальну ринкову економіку з дуже відповідальним державним регулюванням, метою якого був добробут усього німецького народу.

Економіка ринкова, але соціальна – як це поєднувалося? А так, що державне регулювання зовсім не означало втручання влади в живі господарські процеси, бо йшлося лише про ясне визначення пріоритетів розвитку і про єдину для бізнесів законодавчу базу. Підставою принципи вільного ринку неухильно зберігалися: свобода підприємництва, стимулювання інвестицій, збереження вільної конкуренції, приватизація та захист права власності. Самостійність та відповідальність суб’єктів ринку, вільний вибір видів діяльності, професії, місця праці. Зміцнення та розвиток середнього прошарку, заохочення дрібних та середніх бізнесів. Суб’єкт приватної власності – середній прошарок, а не олігархія.

Й ось таке „німецьке диво”: вже у 1950 році економіка досягла довоєнного рівня, а ще через шість років – подвоїлася. Те, що йшло з німецьких рук, відзначалося високою якістю і діставало найбільший попит на світових ринках збуту.

Дуже подібним чином виникло і „японське диво”: країні дуже багато допомагала Америка, однак, сама японська нація виявилася внутрішньо готовою до відродження і якісного оновлення власного життя.

Подібним повчальним досвідом володіють Ізраїль, Південна Корея, Італія, отож є з кого брати приклад – було б бажання!

А ось з цим в Україні не все гаразд. Перші місяці війни українська влада повела себе дуже правильно, запровадивши податкові пільги для великого бізнесу і звільнивши його від постійних податкових перевірок, але вже з кінцем 2023-го тиск влади на бізнеси відновився. Знов чуються справедливі голоси інвесторів про гостру потребу верховенства права, про нові й нові корупційні скандали.

Висновок один-єдиний: поранену людину чужі руки можуть підняти з землі, допоможуть вилікувати, стати на власні ноги, але далі їй треба йти вперед вже самій, на власну волю і власну відповідальність.

ПОСТАТІ

Розійшлися п'ять братів

Ігор Гривна

Їх було п'ятеро. Три брати були поляками, двоє українцями. Два поміщики, два священики і солдат. Ці двоє найвідоміших символічно боролися один з одним за право на незалежність своїх батьківщин. Однак і тоді брати зустрічалися на різних святах у родинному домі.

Томаш Терліковський, один із найвідоміших польських католицьких публіцистів, вирішив написати книгу про греко-католицького митрополита Андрея Шептицького та генерала Війська Польського Станіслава Шептицького. Прочитавши книгу „Розлучені братів”, я вже знаю, що це була чудова ідея, бо Терліковський описав їхній вибір зі своєї точки зору – католицького публіциста, а не історика.

Як сталося, що онук Олександра Фредро, тобто Роман Шептицький, а в майбутньому митрополит Андрей Шептицький став українцем? Роман Шептицький народився в сім'ї, предки якої були польською шляхтою з прялиці, українською шляхтою з іншого боку або, якщо хочете, русинськими та греко-католицькими ієрархами, але його батько вже був повністю полонізованим. Ці предки були першою умовою майбутньої України: поверненням до коріння. Але був другий, мабуть, набагато важливіший. Таким чином Зофія Шептицька виховала своїх п'ятьох синів і віру, яка завдяки їй наповнила їхній родинний дім.

„Я любила їх і намагалася їх пізнати, знати, яким був кожен із них. Моя єдина освітня система – „Радуйся, Маріє”, – відповіла Зофія Шептицька на запитання друга сім'ї, що вона зробила, щоб її сини стали хорошими людьми.

Роман був дуже релігійним з дитинства. І вже тоді вирішив стати священиком. Це сталося завдяки одному з його предків, київському греко-католицькому архієпископу Атаназію Шептицькому (1686-1746). Він відіграв значну роль у виборі життєвого шляху Романа, який провів його від жупана через греко-католицьку сутану до козацьких шароварів.

У домі Шептицьких висів портрет Атаназія. Одного разу, коли батьки були в гостях, молодий Роман почув голос уночі. „Я обережно й повільно відчинив двері й побачив очі портрета дядька Атаназія, одразу заспокоївся, бо зрозумів, що це він мене кличе, – згадував через роки Андрей Шептицький. – Очі мого дядька промовляли до мене... Я не вухами, а всім єством чув, як він велів мені йти слідами предків”.

Однак це був не національний вибір, а релігійний. Майбутній митрополит хотів зупинити поширення православного впливу серед галицьких українців, а потім мріяв про повернення російського православ'я до Риму. Його рішення стало подвійним шоком для родини: національним, але насамперед класовим. У другій половині XIX ст. „польські” священики були із шляхти чи міщан, „руські” – із селян. Поміщицький син, ставши греко-католицьким священиком, символічно також став селя-

нином в очах оточуючих. „Я зовсім не знала ритуалу, бачила лише представників найнижчого, найогиднішого шару суспільства. І в цьому шарі викликало огиду те, що було страшне й дріб'язкове – те, що не було темним і диким, уже кілька років було ворогом Латинської церкви й польської національності”, – згадувала через роки Зофія Шептицька.

Батько не погодився з рішенням сина. Він вирішив, що спочатку піде в коледж. Роман (такі були часи) підкорився волі батька. На той час він ще був активним у польських студентських організаціях. Тоді, однак, він нарешті досяг своєї мети і став ченцем і греко-католицьким священиком і прийняв чернече ім'я Андрій.

Батько передумав лише тоді, коли його син у 1899 році став єпископом Станіславівським, а через рік – митрополитом Львівським. Анджей Шептицький тоді ще був поляком, але він також був русином, і як русин почувався частиною політичної польської нації.

„Я люблю Польщу, польську історію, польську літературу, але мова народу, серед якого я виріс, стала моєю мовою, їхня пісня стала моєю піснею. Я трохи схожий на святого Павла, який для євреїв був юдеєм, а для греків – греком”, – сказав він.

Потім настав наступний етап, коли він уже не був поляком, але ще не став українцем, і нарешті під час Першої світової війни міцно став на українську землю. Саме тоді він став по той бік барикади, яка розділила його в 1918 році зі своїм братом Станіславом Шептицьким, генералом, а потім начальником генерального штабу Війська Польського.

Найбільш суперечливим періодом у житті митрополита були 1941-1944 роки. Деякі польські історики закидають йому те, що він не засудив УПА твердо й однозначно. „Він засуджував терор і вбивства як засіб досягнення політичних цілей у численних листах, адресованих до духовенства та вірних. Однак він не назвав виконавців цього виду злочину”, – пише Анджей Л. Сова у книзі „Польсько-українські відносини 1939-1947”.

Значно рішучіше висловився митрополит щодо винищення євреїв. Він сам їх заховав. У лютому 1942 року він написав листа Гімлеру, протестуючи проти вбивства євреїв. Він був єдиним церковним ієрархом такого рангу в окупованій Європі, який захищав євреїв. „Гімлер наказав заарештувати митрополита, але начальник львівського ґестапо порадив йому не робити цього, щоб не спровокувати спалаху ворожнечі серед українського населення”, – пише Ярослав Грицак у книзі „Нова Україна. Нові інтерпретації”.

„Востаннє брати зустрілися 4 серпня 1939 року. Ймовірно, вони розмовляли про політичну ситуацію і згадували давні полювання, їли смачні страви та святкували братську любов”, – пише Томаш Терліковський.

Двоє з них померли незабаром після цього. Одного вбили німці, другого – росіяни. Митрополит Андрей

(Закінчення на стор. 7)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda”.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ”

Адміністрація / Оголошення

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода” або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Не треба міняти Кульчицького на Собеського

Хтось на фейсбуці написав, щоб поставити у Львові на постаменті, на якому стоїть Юрій Кульчицький. Той хтось, це мабуть українець, а може і український історик, який живе десь у Києві. Коли я це прочитав, мені стало дуже сумно. Я в Польщі живу від народження, а то вже понад 60 років. Польське думання, здається, добре знаю. На жаль, зрозуміти думання українця, який живе в Україні, а ще й історика, я збагнути не в силі. Акцією „Вісла“ нас було насильно викинуто з рідних земель. Церкви перетворили на костюли, на цвинтарях пасуться корови. Акцію „Вісла“, як злочин, засудити ні Сейм, ні окремі політичні партії й групи не хочуть. А ще не так давно говорили, що це злочин комуністичної влади. Комуністичної влади немає, а злочин супроти нашого народу залишився.

А в Україні, в якій я останніми роками стараюсь часто бувати, бачу, що по селах на цвинтарях польські надгробні дошки стоять. Буває, понищені часом, але стоять. Ніхто їх

не руйнував і не руйнує. Польські газети пишуть, що в Україні все польське зруйноване або руйнується. Не всі поляки спроможні поїхати і сказати, або написати, що це брехня! Я їздив також з поляками по західній Україні. Вони бачили дійсність і були схвильовані тим, що пишеться в Польщі про Україну і українців. Я сказав до них: „Ви бачили як є, напишіть до своїх газет про те, що ви бачили“.

Вони мені на це: „Газети того не напишуть“. Нема тижня, щоб в газетах не було писане про „польські креси“. В школах про це говорять вчителі своїм учням. Яку правду вписують в голови дітей знаємо і бачимо. А що говорять вчитель історії в Україні нашим дітям? Тому думка, щоб поставити пам'ятник Собеському на п'єдесталі, на якому є відображений Юрій Кульчицький, який навчив пити каву австрійців, українців, поляків, а може й взагалі європейців, це погана думка.

Василь Шляхтич з Польщі

Черкаський слід на „Евробаченні“

Нагадаю про „черкаський слід“ на „Евробаченні“. Те, що в Києві, який у часі війни зустрічав „Евробачення-2017“, з трьох ведучих двоє були з Черкащини – знають усі. Олександр Скічко та Володимир Остапчук після цього стали невід'ємною частиною інформаційних стрічок місцевих сайтів, а О. Скічко ще й головою обласної державної адміністрації був після цього... Управителем того року був св. п. черкаський режисер Сергій Проскурня.

Яскравий виступ Злати Огневич на „Евробаченні“ 2013 року з піснею „Зозуля“, зробив її знаменитою. Тож варто згадати, що знімався цей кліп між скелястими крутими берегами Гірського Тікича в Буках на Черкащині, де Злата грала дівчину-воїна з середньовічного замку, яким був старовинний 1854 року млин на березі річки, що зберігся до сьогодні.

Була й безпосередня участь у „Евробаченні“ 2014 року співачки, чие коріння з Черкащини. На „Евробаченні“ у Копенгагені тоді виступала Ельжбета Штайнмец з Німеччини

(на фото вона в центрі свого гурту „Elaiza“). Народилася вона у жовтні 1992 року в Смілі на Черкащині і була названа при народженні Єлизаветою. Жила в Україні, поки не помер її батько-українець, після чого разом з мамою-полькою переїхала спочатку до Польщі, а потім до Німеччини. Вона від своєї Батьківщини ніколи не відмовлялася і гордиться слов'янським, українсько-польським походженням.

Андрій Кравець

Прокляття

Поблизу Рівного є село, де живуть батьки моїх приятелів. Іноді я їздив до них по картоплю чи плоди з саду. Там почув цю бувальщину.

У Дмитра і Лариси були дві доньки одного року й дня народження. Дивною була їхня історія. Коли батьки одружилися, то жили у злагоді, але з часом Лариса помітила зміну у ставленні чоловіка до неї. Одного разу вона побачила як з лісу йшов її чоловік з сусідкою Катериною. Вони явно були закохані, обнімалися й цілувалися. Від побаченого у Лариси потемніло в очах, і вона виголосила прокляття Катерині. І хоча чекала

дитину від чоловіка, прогнала його з дому.

Настав час Ларисі йти до пологової лікарні. У той же час швидка медична допомога привезла вагітну Катерину. Діагноз був невтішний – швидкоплинний рак. Катерина при пологах померла, а її дочку врятували. Лариса теж народила дівчинку й узяла до себе обох дівчаток, вигодувала, назвала сестричками і записала на своє прізвище. Дмитро повернувся до неї. Я не знаю їхньої дальшої долі, але засвоїв, що проклинати не можна.

Василь Легкий,
Сомерсет, Нью-Джерсі

У круговерті свинцевих заметілей

Аделя Григорук

Є слова – як присяга

Синові Тарасу, захисникові України

Є слова – як присяга
І слова – як сонця,
Що зовуть до звитяги,
Дають силу бійцям.
Можуть ворога вразити
І його проклясти.
Ними можна народ
В бій священний вести.
Ці слова – найдорожчі нам
Понад усе:
Україна, Свобода, Слава і Честь!
Не розмінюють їх
На монету дрібну.
З ними наші герої
В бій на ворога їдуть.

2015

Лист солдата синові

Ось луг розкинувся розквітлий,
Там ліс видніється здаля,
Ставок всміхається привітно...
Усе довкіл – твоя земля.
Це наша люба Україна,
Це край коханий, дорогий.
Вона не стала на коліна –
Вступила з ворогом в двобій.
За те, щоб ти зростав щасливий
І зранку в школу йшов щодня,
Щоб колосились хлібні ниви
Й лилася пісня солов'я.
Вір! Перемоги поклик злине,
По світу грімко залуна –
Соборна славна Україна
Вовік не скорена!
Жива!

2023

Кров і любов

Добровольцєві батальйону „Донбас“
Василеві Архіпову, який загинув
23 травня 2014 року біля села Карлів-
ки Мар'їнського району.

Як він упав –
Ясна травнева днина
Померкла і змарніла
В мить одну.
У Карлівці кричала
Десь дитина,
Зацвів червоним
Кущик полину.
Заглянуло до віч
Високе небо –
Так волошково
Й жалісно чогось.

Аделя Григорук

Гукав Денис,
Що вибиратись треба!
І гайвороння
Вгору піднялось.
Німота й смерть
Іще не наближались,
А з неба ангел
Руку опустив.
Кров і любов
Навіки поєднались,
Римуючись
Без жодних коректив.

2014

Денис Рябенко також загинув у
цьому бою.

Захисники України

Русланові Якібчуку – воїнові, музи-
канту, поетові з Косова. Загинув 18
березня 2023 року біля Роздолівки
Донецької області.

Палали хлопці у вогні,
Оточені сепаратистами.
У цій небаченій борні
На смерть стояли в полі чистому.
Вітчизні любій присягли
Високі серцем Прометей,
Тримались мужньо, як могли,
Життям платили задля неї.
В їх жилах – українська кров
Кипіла гаряче й неспинно...
Підступний ворог не зборов
Синів незламної України.
Ви – наша гідність, честь земна,
Що українство славить в світі.
Мине розруха, біль, війна,
А зірка ваша провідна
Завжди сіятиме в зеніті.

2023

Розійшлися...

(Закінчення зі стор. 6)

Шептицький помер у Львові 1944 року, а його брат Станіслав 1950 року у своєму маєтку біля Кросна. Останній з братів, блаженний Клеменс Шептицький (греко-католицький священник і чернець) помер у російській тюрмі в 1951 році.

„Доля братів Шептицьких, онуків Олександра графа Фредро: українського митрополита, українського монаха, який рятував євреїв, а раніше польського політика; польського генерала і двох польських поміщиків, ніби крізь об'єктив, фокусують історію Польщі та України – вони створені, щоб стати основою нових наративів історії та ідентичності“, –

каже Томаш Терліковський. І додає, маючи на увазі складну польсько-українську історію та різницю в її оцінці, а також до сьогодення: „Чи є спосіб подолати ці відмінності? Війна, величезна жертва в житті українців, яка іноді здійснюється під символами, взятими з важкого польсько-українського минулого. Гордість, пов'язана з перемогами з київського боку, а також очевидна потреба в доказах вдячності за допомогу, виявлену з боку Варшави, означають, що ми не можемо розраховувати на швидке встановлення спільного бачення цієї близької історії. Але це не означає, що ми не можемо шукати сполучних просторів, що нам не потрібні нові інтерпретації та нові історії, розказані саме для подолання старих історичних візій.

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Літературна зустріч в бібліотеці

Марія Порох

КОСІВ, Івано-Франківська область.
– У центральній міській бібліотеці 13 січня відбувся мистецький вечір „Вечір власного твору“, який ініціювали Василь Шкурган – голова Косівського осередку Національної спілки письменників України, лауреат літературної премії „Князь Роси“ ім. Т. Мельничука, та Тетяна Торак – студентка Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.

В. Шкурган відкриваючи творчий вечір, оголосив, що Івано-Франківський осередок НСПУ випустив альманахи „Яблуко“, „Хризантема-королева осені“, „Святкова феєрія“, в які увійшли поетичні і прозові твори літераторів Аделі Григорук, Миколи Близнюка, В. Шкургана.

В альманахи та журнал „Золота пектораль“ можуть надсилати свої твори і початківці в літературі. Автори, що працюють у жанрах малої прози та поезії, можуть стати учасниками літстудії „Співголосся“.

Охочі можуть взяти участь і в Шевченківських читаннях віршів, які відбудуться в Народному домі Косова 18 лютого 2024 року.

Учасники літературної зустрічі в бібліотеці, яких представляв В. Шкурган, прочитали свої вірші, малі прозові чи уривки більших прозових творів і поділилися думками про

Учасники літературної зустрічі в бібліотеці (стоять зліва): Василь Данко, Федір Тершак, Іван Павлюк, Йосип Приймак, Володимир Довгун, Василь Шкурган, Уляна Книш, Василь Гостюк, Ігор Маковійчук, Богдан Романишин, Анатолій Гордійчук, Мирослав Радиш; (сидять зліва): Марійка Лазарович, Світлана Крицкалюк, Тетяна Торак, Надія Надія Іванюк-Пасічняк, Олександра Кіт-Басиста, Марія Порох, Віра Борис-Татарчук. (Фото: Марія Порох)

ролю поезії в нашому житті. Присутні слухали Марійку Лазарович – філологиню, дослідницю фолкльору, поета Ігоря Маковійчука, Віру Борис-Татарчук – писанкарку, аніматорку, Олександру Кіт-Басисту – лікарку, Надію Іванюк-Пасічняк – членкиню Клубу інтелігенції ім. І. Пелипейка та „Просвіти“, Світлану Крицкалюк – викладачку музичної школи, Богдана Романишина – художника, Володимира Довгуна – художника і автора пісень.

Зворушили аудиторію пісні на вірші Василя Гостюка у виконанні

народного артиста України Віталія Білоножка, який саме в ці дні відійшов за земні обрії.

Прозу читала наймолодша учасниця Тетяна Торак, прозвучали колядки Марії Лазарович, розповіді Івана Павлюка про свого вчителя, наставника Богдана Радиша-Маринюка, землячку Андріану Сусак. Гості слухали пісні на слова І. Павлюка та В. Гостюка, вірші гуцульською говіркою В. Шкургана.

Пісня на слова І. Павлюка та музику В. Вольського, присвячена народній героїні України Андріані Арехті-

Сусак, вийшла на екран завдяки Василеві Федоришину, Дмитрові Федорчуку, Валерію Данилюку, Леоніду Процюку, Марійці Сумарук.

Вірш створила під час зустрічі Надія Іванюк-Пасічняк:

Сьогодні – свято для душі,
Читались, слухались вірші,
Слова звучали, римувались,
Струмочком чистим виливались...
Звучали вірші, справжні, зрілі,
І пафосні, і трошки „білі“,
Усі як друг на самоті.
Тож не мовчимо!

Хай пишуться вірші!

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union
САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

30 річний незмінний відсоток

6.456% APR*

NYC—KERHONKSON—UNIONDALE—ASTORIA—LINDENHURST

Telephone: (212) 473-7310

Toll Free: (888) SELF-REL

Email: Info@selfrelianceny.org

Website: www.selfrelianceny.org

*APR as of 1/12/2024 listed above. APR based upon a \$350,000 mortgage amount with no application fee and no points. 20% down-payment required; must be 1-4 family owner occupied; no prepayment penalties. Rates may change at any time without prior notice. APR – Annual Percentage Rate is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and certain closing costs and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

SRNYFCU NMLS# 699320

ПОСТАТІ

Батьки пишаються сином-воїном

Михайло Михайлинин

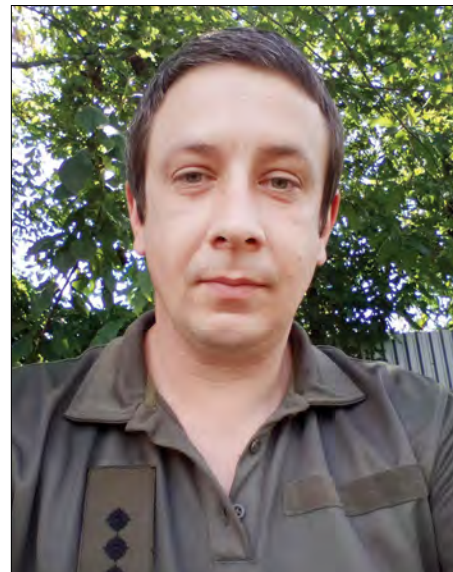
БЕРЕЖАНИ. – Батько Микола і Надія Чорноуси пишаються своїм сином Іваном, який з початку повномасштабного вторгнення боронить Україну від ворога. Іван здобув інженерну та педагогічну освіту, працював в агротехнічному інституті, пізніше був керівником тваринницької ферми. Він добровільно допомагав знедоленим дітям в організації „Усмішка дитини“. Разом з батьком-пасічником працював на родинній пасіці, організував фестивалі меду, також колекціонував старовинні монети, марки, нагороди. В оселі з батьками створив велику бібліотеку з історичними книгами про Україну. Мати вишиває рушники, сорочки, ікони. Деякі з вишивок прикрашають Собор свв. Володимира і Ольги в Чикаго.

Іван став на захист Батьківщини у 92-й окремій штурмовій бригаді ім. кошового отамана Івана Сірка, де командиром є полковник, Герой України Павло Федосенко. Бережанець пройшов військову підготовку в Національній академії сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного, отримав звання старшого лейтенанта, є заступником командира роти. Звільняв нашу землю від окупантів на Харківському, Луганському, Донецькому напрямках, брав участь у штурмових боях за оборону міста Куп'янська. Був важко поранений у Новоселівці під час виконання бойового завдання.

Після госпіталю знову повернувся на фронт. За мужність та сумлінну службу отримав відзнаку від Міністерства оборони. Президент України Володимир Зеленський нагородив бережанського воїна медалею „Захис-

Микола і Надія Чорноуси. (Фото: Михайло Михайлинин)

Захисник України Іван Чорноус.

нику Вітчизни“.

І. Чорноус разом з побратимами щиро вдячний благодійникам з Чикаго, подружжю Андрію та Надії Хлопась за цінну матеріальну допомогу, також воїни дякують Олі Парк-

з Нью-Йорку за військове спорядження і засоби захисту. Підтримка від американських приятелів допомагає у важкій боротьбі витривалим захисникам, які з любов'ю до рідної України наближають перемогу.

Андрій Олійник служить Україні

Людмила Островська

КРАКІВ. – Андрій Олійник, родом із Зборівщини Тернопільської області, 20 років тому приїхав у Краків, де закінчив факультет світського богослов'я в Папському університеті Івана Павла II.

Він розповідає: „Було два роки юридичної катедри, яка мала дуже багато аналітики, бо ж кожен процес існування церкви підлягає аналітичному дослідженню і розумінню, що відбувалося в певний період і чому були ті чи інші виклики і загрози. Я займаюся у сфері торгівлі з Україною імпортом-експортом металопрокату. А ще працюю в страховій компанії і займаюся корпоративним страхуванням та приватною медичною опікою. Це мені дозволяє розширювати межі і громадської роботи. Приїхавши сюди, я намагався знайти українське середовище“.

І він його знайшов. Спочатку це були нащадки українців, яких операція „Вісла“, здійснена комуністичною владою у 1947 році, вигнала з власних етнічних земель. На нових землях вони протягом років не мали можливості вивчати рідну мову, відкривати греко-католицькі храми та вести культурну діяльність, але дітям своїм передали і мову, і любов до рідної землі. У 1956 році можна було створити Українське суспільно-культурне товариство, яке могло займатися тільки культурою. В лютому 1990 року на хвилі демократичних змін культурне товариство стало Об'єднанням українців в Польщі (ОУП), яке і до нині є тут найбільшою українською організацією.

А. Олійник був в числі перших членів цієї організації з Краківського осередку. Коли у 2013 році у Києві спалахнула Революція Гідності, стали групуватися, виникло кілька громадських організацій із спільною метою – зближення і польсько-української співпраці, подолання перешкод і стереотипів. Тоді організували перші мітинги солідарності з Україною на площі Ринок, чим здивували місцеву владу, бо до цього

вони не бачили активності українців і не знали, що їх так багато. Воеводське управління запропонувало зустрітися та налагодити контакт. Збирали медикаменти та засоби для охорони, які відправляли на Майдан. Після розстрілів прибув літак із пораненими, яких брали до себе в домівки.

А. Олійник продовжив: „Завдяки професіоналізму польських медиків та нашої спільній підтримці всі вижили, стали друзями. Пізніше виникла ідея допомагати дітям героїв „Небесної сотні“, організувати для них канікули. Всі вісім років війни ми підтримували стосунки з потребуєчими в Україні, особливо наш відділ у Щеціні. У 2020 році я очолив осередок українців Кракова. Вперше на початку 2021 року ми зібрали у Кракові всі проукраїнські громадські організації і разом з Генеральним консульством домовилися представляти українські інтереси об'єднаними зусиллями.“

Перед 24 лютого 2022 року Світовий конгрес українців в різних міс-

Андрій Олійник в Кракові.

Площа Вільної України в Кракові. (Фото: Людмила Островська)

тах світу організував акції солідарності з Україною, наголошуючи, щоб світ не допустив цієї жорстокої війни. Ми також провели широкомасштабну акцію із закликами, щоб світ не мовчав. Але війна розпочалася, і для мене це не було несподіванкою. У перший день вторгнення люди збиралися під російське консульство. Напроти російської військової агресії в Україні прийшло понад 12 тис. осіб. Багато чоловіків після перших акцій повернулися в Україну і пішли на фронт. Було багато волонтерів і координаторів – поляки, українці, американці, чехи.

Форпостом прийому українців, яких вигнала війна, був Перемишль – звідти люди рушали в глибину Польщі та далі на Захід. Потім на себе взяли медичну допомогу, оскільки знали, які фірми зголосилися співпрацювати, де і за якими цінами краще придбати препарати.

В перший місяць війни мені випала нагода через друзів організувати зустріч Президента Польщі з представниками СКУ та ОУП. З Президентом Анджеєм Дудою ми спілкувалися понад дві години. Він чітко сказав, що це наша спільна війна, а Україна, яка сьогодні бореться проти російської агресії, боронить і Європу. Ця зустріч стала фундаментом для вирішення різних проблем. Так, ми організували літні табори для реабілітації дітей з України. Вирішилася про-

блема працевлаштування. За офіційною статистикою, 80 відс. працездатного населення, яке через війну опинилося в Польщі, мають працю або відкрили свою маленьку справу. Вони беруть участь в житті міста, впливають на розвиток країни.

Ми тісно співпрацюємо з СКУ, офіс якого на час війни переїхав із Києва до Українського народного дому у Перемишлі. Ми всі підключилися до проєкту „UnitewithUkraine“, який є зараз основним напрямом діяльності СКУ. Організація зібрала понад 90 млн дол. для допомоги ЗСУ. Ми передали в Україну 15 тис. генераторів. З США, Канади передають до нас гуманітарні вантажі, а ми вже займаємося розмитненням, забезпечуємо супровід в Україну.

Рада бізнес-омбудсмена (РБО) відкрила у Кракові офіс для допомоги українським підприємцям у військовий час, що залишили Україну через російське вторгнення. Інспектори РБО надають юридичну допомогу з вирішення проблемних питань щодо транскордонного співробітництва між Україною та Польщею. Представництво РБО відкрилося в Івано-Франківську, куди за юридичною підтримкою можуть звертатися підприємці на всій території Західної України. Я був на зустрічі з підприємцями Краківської промислово-

(Закінчення на стор. 11)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Відкрито першу чергу Меморіалу героям Трубежа

Євген Букет,
кореспондент „АрміяInform“

На честь полеглих у лютому 1919 року в боях з московсько-більшовицькими окупантами козаків Вороньківської сотні Армії УНР провели меморіальні заходи біля пам'ятника полеглим у селі Вороньки, біля меморіального знака на станції Баришівка та на полі бою – залізничного мосту через річку Трубіж, поблизу села Коржі. Почесну варту на всіх трьох заходах тримали студенти Київського професійного коледжу з посиленою військовою та музичною підготовкою.

Традиційно в заходах, окрім військових, брали участь представники патріотичної громадськості Київщини та столиці: члени Співки офіцерів України, Товариства „Просвіта“ ім. Тараса Шевченка, Українського козацтва, краєзнавці, викладачі, науковці, музейні працівники, мистці, громадські й політичні діячі, меценати та благодійники, обласна та місцева влада.

На місці бою було урочисто відкрито першу чергу Меморіалу героям Трубежа „Розірвані мости“, проект якого розробив народний художник України, лавреат Шевченківської премії Анатолій Гайдамака (1939-

Хода до Меморіалу героям Трубежа „Розірвані мости“. (Фото: „АрміяInform“)

2023). Це меморіальний тетрапод із флаштоком.

Право підняти Державний прапор України на флашток було надане заступниці голови Київської обласної ради Тетяні Семеновій, очільнику Баришівської територіальної громади Олександру Ільченку та Почесному голові Співки офіцерів України Євгену Лупакову.

Освятити меморіал Єпископ Фастівський, вікарій Київської єпархії ПЦУ Володимир Черпак.

Відкриваючи захід, капітан 1-го рангу у відставці Євген Лупаков нагадав, що 105 років тому майже 300 козаків з навколишніх сіл добро-

вільно стали на захист Української Народної Республіки від російських загарбників, що наступали на Київ.

Це були перші дні другої радянсько-української війни.

Першими взяли за зброю козаки Вороньківської сотні, до яких приєдналася Бориспільська та Баришівська сотні Армії УНР. Командував об'єднаним загonom сотник Іван Черпак, учасник Першої світової війни. Подолавши засніжені поля й болота, воїни зайняли оборону на правому березі річки Трубіж. Очікуючи підхід ворога, сміливці розібрали залізничну колію перед мостом та замінували міст. Утім, отримавши повідомлення від зрадника, бронепоезд зупинився перед пошкодженим відрізком колії і почав обстрілювати з гармат позиції козаків, що мали на озброєнні лише чотири кулемети, дві сотні гвинтівок та револьвери.

На Трубежі загинуло 70 україн-

Меморіал героям Трубежа „Розірвані мости“.

ських воїнів із Воронькова та 30 із Березані. Після окупації України московсько-більшовицькими військами згадувати їхні імена було небезпечно – влада переслідувала та знищувала тих, хто вижив у бою. Список учасників бою знайшла в архіві членкиня Національної співки краєзнавців України Валентина Стрілько-Тютюн.

Попереду ще багато роботи, аби Меморіальний комплекс виглядав так, як його задумав автор А. Гайдамака, аби славетний подвиг оборонців України на річці Трубіж був великими літерами вписаний в історію нашої країни.

Також слово мали Т. Семенова, голова Броварської районної адміністрації Володимир Майбоженко, О. Ільченко, народний депутат України п'яти скликань Іван Заєць, громадські діячі та військові. З музичним вітанням виступили бандурист Василь Лютий та народний аматорський хор „Родина“ з Баришівки.

На Евробачення-2024...

(Закінчення зі стор. 4)

виявилось успішним.

Співачка Jerry Neil (справжнє ім'я – Яна Шемаєва) родом із Василькова Київської області. Двічі брала участь у Національному відборі на Евробаченні.

Alyona Alyona (Олена Савраненко) народилася у містечку Капітанівка,

пізніше її родина переїхала до Баришівки. Була вихователкою у дитячому садку. У 2018 році вийшов перший кліп „Рибки“, який за місяць зібрав мільйон переглядів.

О. Савраненко є лавреаткою багатьох музичних премій в Україні та Європі.

Артистки разом гастрювали Європою, збирали кошти на потреби країни та військових.

Пісня „Teresa & Maria“ – це одна з тих пісень, які найбільше обговорюють у мережі.

Матір Терезу критикували за своєрідні методи лікування, культ страждання. Фіналістки відповідали, що використовували особистість матері Терези як образ.

24 канал

Українці в Лондоні

(Закінчення зі стор. 5)

також є активісткою української громади. Ми всюди, де збираємося, маємо закрити скриньку, проводимо благочинні імпрези.

Я почала писати сценарії, коли моя старша внучка Софія пішла в 2011 році в суботню українську школу ім. Пречистої Діви Марії. Ми тісно співпрацювали із вчителькою Наталією Панас із Бережан. Першими були сценарії уроків народознавства „Без верби і калини нема України“, „Від зернини до хлібини“ та інші.

З напрацювань народилася перша збірка „Віршовані історії бабусі Дарусі“. Потім була книжечка „Для тих, хто серцем і душею бачить світ“. А потім, коли Соломія підросла, приїхала молодша донька Дарії зі своїми дівчатками – Анастасійкою та Яною. Вони також потребували мудрого поетичного слова „бабусі Дарусі“, яка писала і для них.

Я виступаю і читаю вірші тільки українською мовою, щоб був енергетичний посыл від слова. У нас є професійні перекладачі, які коротко перекладають те, що говорю і дають зрозуміти світові, за що ми боремося. Моя поезія, виступи подобаються людям, а я вдячна Богові, який дав мені перо і диктує слова, які йдуть через душу, а я просто їх записую.

Дуже боляче читати про звірства та руйни, які чинить ворог на нашій землі. Мою родину – батьків, вуйків,

тіток, дідів, яких мордували у Чортківській тюрмі, відсилали у Воркуту, Магадан, Колиму, ніщо не залякало, зробило їх сильнішими. І я відчуваю цю силу в собі, я її передала своїм донькам Наталі та Олі, які з нами стоять поруч за Україну і її волю.

Ми розуміємо, що повномасштабне вторгнення в Україну було б неможливе без потужної пропаганди, якою Росія багато років отрує інформаційний і культурний простір усього світу. На жаль, багато людей, яких вигнала з дому війна, не хочуть вчити українську мову. Я спочатку була агресивно налаштована, а потім почала роз'яснювальну роботу проводити. І люди прислухаються, приводять своїх дітей в українську школу, і частина з них лишається на мої заняття з народознавства. Дві години ми розповідаємо про традиції предків, свої історії, практикуємо мову, робимо мотанки Ангелів-оберегів і, заряджаючи їх молитвою, відправляємо на фронт з медичними аптечками.

Ми проводимо тематичні презентації України в англійських школах: про вишиванки, народні пісні, історичні екскурси, про видатних українців, котрі були в авангарді світового прогресу. Потім всі хочуть бути українцями, приміряють одяг, танцюють наш гопак, підспівують.

Хочеться, щоб покоління знали, що ми не раби і ніколи ними не були і не станемо, навіть коли один українець залишиться у світі, він відродить Україну і її незборимий дух“.

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страхування Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Tel.: 973-292-9800 ext. 3035

e-mail: mdrich@unainc.org

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страхування Життя
OXSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 908-872-2192

email: stankouna2@gmail.com

DNIPRO LLC.

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Журналіст з Норвегії цікавився бандурою

Михайло Михайлинин

БЕРЕЖАНИ. – Краєзнавчий музей відвідав журналіст, представник міжнародної клубної організації „Ротарі“ Пер Аннар Холм з Норвегії. Він цікавився темою „Бандура, як символ спротиву та ідентичности українського народу“. Гість оглянув бандуру, виготовлену в таборі полонених у Ріміні, Італія, в 1946 році. Також його зацікавили старовинні ліри із фондів закладу. Працівники музею представили матеріали про земляка, українського письменника, лікаря і бандуриста Зіновія Штокалка, який зібрав та опрацював понад 300 дум і балад, козацьких та стрілецьких пісень. Пізніше композитор емігрував до США, де виступав у Капелі бандуристів ім.Тараса Шевченка.

Гість з Норвегії побував у гостинній садибі „У мальвах“, що в селі Жукові Бережанської громади. Господар, англієць Мирон Постолан, кілька років тому повернувся на землю матері-українки і разом з дружиною Оксаною створили туристичну оселю. Мирон є відомим бандури-

Пер Аннар Холм (ліворуч) і Мирон Постолан.

том та лірником. Він створив світову групу „Українська ліра“, щоб відродити справжній скарб українського народу, єднати лірників і бандуристів з України та світу. Для колеги з Норвегії подружжя Постоланів влаштувало українське свято музики та пісні з бандурою, в якій проявляється душа і мудрість українського народу.

Виставка про євреїв Болгарії

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 9 січня в Центральньоукраїнському національному технічному університеті відкрили виставку „Євреї на болгарських землях“, присвячену 80-річчю порятунку народом Болгарії своїх співвітчизників-євреїв під час Другої світової війни.

Було представлено документальні свідчення про багатовікову історію євреїв на території Болгарії, з особливим акцентом на період під час Другої світової війни та відразу після її закінчення, зусилля громадянського суспільства та представників влади з порятунку євреїв. Виставка триває за підтримки Посольства Болгарії в Україні та за ініціативи громадської організації Об'єднання болгар „Нашите хора“.

Ця виставка вже побувала в 11 країнах світу, серед них США, Фран-

Відкриває виставку голова обласної організації Об'єднання болгар „Нашите хора“ Сергій Осадчий. (Фото міської ради)

ція, Польща, Австрія, звісно ж, Болгарія та інші.

Андрій Олійник...

(Закінчення зі стор. 9)

торгової палати, де ми обговорювали взаємодії у торговельно-економічній та інвестиційній сферах на міжрегіональному рівні в умовах військової агресії РФ проти України. Наслідками перемовин є конкретна робота і допомога“.

Я пройшла Краковом і знайшла площу Вільної України в символічному місці – навпроти російського консульства.

Площу так назвали минулого року, за це проголосували депутати міської ради. Це ще один доказ справді братерської любові і підтримки. Без вільної України не буде вільної Польщі і вільної Європи. Кругове перехрестя на перетині вулиць Ясно-

гурської й Ставової назвали іменем Гетьмана Війська Запорозького Петра Конашевича-Сагайдачного до 400-річчя від дня його смерті. У 1618 році українські козаки разом із польсько-литовськими союзниками спустошували терени московського царства і ледве не захопили саму столицю. До цього тріумфу вів 20-тисячне козацьке військо Гетьман П. Сагайдачний.

А. Олійник завершує нашу розмову: „Хотів би подякувати народові Польщі, який чинив чудеса, рятуючи українців: від звичайних громадян до найвищих ешелонів влади. Президент Польщі на форумах, зустрічах, зібраннях просить, тисне на союзників, щоб допомагали Україні. Те, що ми робимо в Польщі, це інвестиції у добробут обох держав, яка працюватиме роки і десятиліття“.

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці
у співпраці з

Коледжем Купер Юніон

та

Українським Науковим Інститутом
Гарвардського Університету

запрошують на симпозіум

Два роки українського опору у повномасштабній війні

Учасники: Олександра Матвійчук (голова Центру громадських свобод, нагородженого Нобелівською премією миру 2022)
Володимир Єрмоленко (президент, ПЕН-Україна)
Крістіна Гук (Атлантична рада) та інші.

Модерує: Крістофер Етвуд

П'ятниця, 23 лютого 2024
6:30 по пол.

The Great Hall at Cooper Union
Foundation Building
7 East 7th Street,
New York, NY 10003

За подальшою інформацією просимо звертатися на адресу
atwood@shevchenko.org
Shevchenko Scientific Society, 212-254-5130, info@shevchenko.org

Наукове Товариство ім. Шевченка
в Америці

запрошує на доповідь

Доктора філологічних наук
Професора

Тамари Гундорової

„Драгоманівська школа Лесі Українки:
уроки деколонізації“

(лекція і презентації книги „Леся Українка. Книги Сивілли“)

Лесю Українку називали інтелектуальною донькою і „правою рукою“ Михайла Драгоманова. Як склалися стосунки дядька і племінниці, як пов'язані з ним три перейменування Лариси Косач і як Драгоманов став батьком українського модерного націоналізму. Про все це і багато іншого йтиметься у лекції відомої літературознавиці Тамари Гундорової в рамках презентації книги „Леся Українка. Книги Сивілли“ (2023).

Тамара Гундорова - запрошена дослідниця і професор Принстонського та Гарвардського університетів, головна наукова співробітниця Інституту літератури імені Шевченка НАН України; асоційована співробітниця ГУРІ (США); декан Українського Вільного університету (Німеччина).

Авторка книг: *Леся Українка. Книги Сивілли* (2023); *The Post-Chornobyl Library: Ukrainian Postmodernism of the 1990s*. Trans. by S. Yakovenko (2019); *Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми* (2013); *Кітч і література: Травестії* (2008); *Франко і/не Каменяр* (2006); *Femina melancholica. Стать і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської* (2002) та ін. книг, а також більше 300 публікацій з питань модернізму, постмодернізму, постколоніальних і гендерних студій, а також історії української літератури.

В суботу, 17 лютого 2024 року
о 5-й годині попол.

в будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

МИСТЕЦТВО

Виставка Марчука у Відні

Народний художник України Іван Марчук

Людмила Островська

Народний художник України Іван Марчук від початку повномасштабної війни тимчасово мешкає в Австрії.

В Україні, у Національному музеї "Київська картинна галерея" тривають одразу дві виставки І. Марчука: „Свою Україну любіть“ на теми творів Тараса Шевченка та „Іван Марчук. Відомий і невідомий“, де виставлені понад 150 картин із музеїв та приватних колекцій.

9 лютого у Відні, в історичній будівлі „Aula der Wissenschaften“, в одному з найбільших виставкових залів культурної столиці Європи, відбудеться вернісаж масштабної виставки „Голос моєї душі“, на якій світ може побачити 300 полотен мистця. Я зустрівся з мистцем у його майстерні. Він вперше за два роки побував у Києві, дуже сумує за Україною. Серед київських настроїв художника і відвідання „Шевченкіани“.

Бачив він і виставку „Іван Марчук. Відомий невідомий“, де є твори, які вважались небезпечними, і підпадали під категорію „народ цього не зрозуміє“. Тішитися, що картини живуть з людьми, заохочують думати.

Запитую його про здоров'я. Іван Степанович жартує, що у свої 87 років має ще сили тримати у свого пензлика. Він залишився вільним у своїй творчості. Раніше неприйнятний мистець для влади та спілки художників, став генієм, чий виставки з

нетерпінням чекають глядачі не тільки в Україні, а й світі.

Він помітив моє здивування тим, що я не бачу багатьох робіт на стінах його домашньої виставкової залі.

„Картини пішли на виставку „Віденські рапсодії“, – каже мені з притаманним тільки йому блиском в очах. – Якщо у мене музика не звучить голосно і за нотами, то вона у мене грає скрізь на картинах. Писати картину – це як виконувати музичний твір, кожен мазок має свій голос“.

Ось так у 1965 році з'явився цикл „Голос моєї душі“. На виставці будуть ті перші роботи, з усіх 15 циклів художника.

Я згадую картини цих циклів із виставок в Україні, на які таким щедрим був мистець до великої війни з Росією. Завжди вражали його спогади дитинства про затишок батьківської оселі, про розумних корів, коней і ворон.

„Вся Україна у мене в душі, у голові, я буквально ношу її на плечах. Багато пережитого і передуманого лягло на полотно. Мрія у мене одна, щоб Україна стала такою, якою я її малював усе життя. Бо наша земля найкраща, вона дає крила, кольори, натхнення і заслуговує бути в плеяді провідних держав світу. Сподіваюся, що прекрасна наша земля та нескорений дух українського народу надихне й окрилить відвідувачів виставки „Голос моєї душі“, яка триватиме до 18 лютого“, говорить мистець.

Воїн відроджує традиції гончарства

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – У Кіровоградському обласному краєзнавчому музеї діє виставка керамічних предметів, які створив військовослужбовець 124-ої окремої бригади територіальної оборони Збройних сил України Олександр Червченко. Завідувачка сектору історико-краєзнавчих досліджень музею Світлана Проскурова запевняє, що кожна річ, представлена на виставці – унікальна.

Нині Олександр відновлюється після поранення. Він провів у музеї кілька заходів для дітей, розповідаючи маленьким відвідувачам про українське гончарство. Із дозволу автора Центральноукраїнська обласна спілка музейних працівників використала кілька його художніх робіт для благодійної виставки-продажу. Зібрали кошти на закупівлю утеплювача для підрозділу ЗСУ на Херсонському напрямку.

Після служби воїн збирається повернутися до гончарства та планує додати нові роботи до музейної

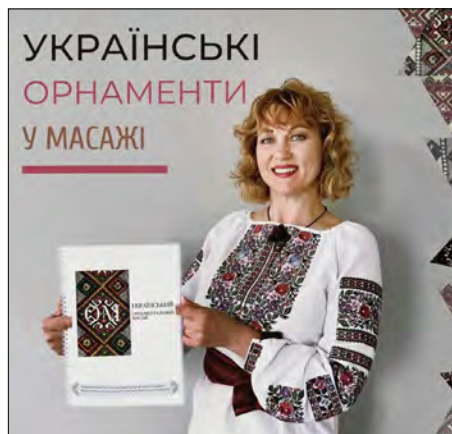
Олександр Червченко. (Фото із сайту музею)

експозиції. По завершенню виставки „Кераміка Сашка Червченка: у пошуках гармонії“ автор обіцяє подарувати частину своїх робіт обласному краєзнавчому музею.

Український орнаментальний масаж

Людмила Островська

Львів'янка Наталя Кучма має багато вишиванок, захоплена традиційними узорами, які тисячоліттями передавали з покоління в покоління,

Наталя Кучма

як найбільшу цінність, де закодована наша сила. Це захоплення вона перенесла у свою професію. Вона єдина у світі вміє робити свій власний, авторський „Український орнаментальний масаж“. До цього вона вивчала національні техніки масажів різних країн. Тепер є оригінальний Український.

Його авторка говорить про унікальний зміст створених пращурами символів, які навчилася переносити на тіло: „Тіло людини є наче полотно, а руки масажиста – це голка і нитка, яка вишиває і створює орнамент на ньому. Для кожної частини тіла використовую окрему символіку, силу та глибину дотику, яка має свою енергетику і захисну для організму функцію. Це як вишита сорочка, яка оберігає та захищає наше тіло“. Н. Кучма проводить благодійні масажі, кошти з яких направляє на допомогу ЗСУ.

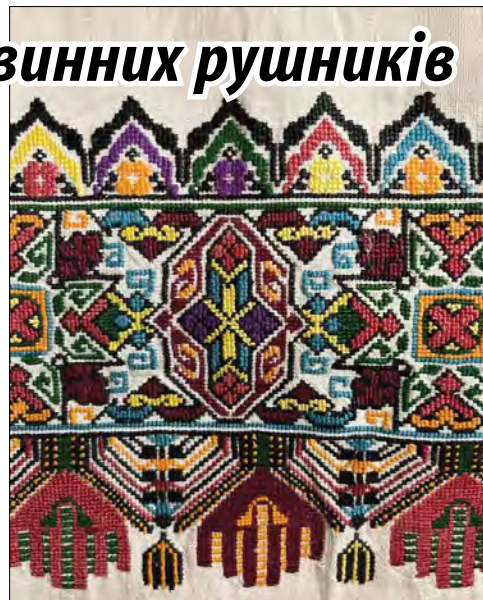
Виставка старовинних рушників

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – Майстриня Тетяна Головань представила на виставці велику колекцію старовинних вишитих рушників під назвою „Мова рушнікова“, які вона збирає протягом багатьох років. Найдавніший рушник з колекції вишитий у 1939 році з надписом „Боже, спаси Україну!“. Люди оберігали його від переслідувань, як найдорожчий український скарб. На жаль, імена майстринь загубилися у часі, але барвисті візерунки розповідають про історію краю, про особливості світогляду різних поколінь і традицію своїх регіонів.

Ось на тканині з льону вишитий рушник „Весілляне благословіння“, який наповнений сакральним змістом, любов'ю, творчістю, благодаттю.

На рушнику „Рідна Україна“ зобра-

Старовинні вишиті рушники з колекції Тетяни Головань.

жено сині волошки і золотисті пшеничні колоски. Цікавим є вишитий рушник із Львівщини, середини ХХ ст. На ньому кожна квітка, ягідка і пташ-

ка є символами краси, молодости, стриманости, неподільности, скромности. А китички, схожі на дзвіночки, немов сповіщають про мир, благо-

дать і перемогу. З козацьким рушником „Дерево життя“ із Сумщини козачки складали присягу на вірність Україні.

МИСТЕЦТВО

Яскраві барви художниці

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – Заслужена майстриня народної творчості України Тетяна Балбус є керівником мистецького гурту „Палітра“ у Кременці, де об'єдналися творчі люди, викладачі образотворчого мистецтва. Вона створює неповторні барви українських декоративних розписів на кераміці, займається ткацтвом і писанкарством, створює квіткові композиції, сюжетні картини з мотивами народного мистецтва. Талант мисткині відкривається у живописі, графіці, колажі, аплікації. Також вона створює жіночі сукні з авторськими орнаментами, які є оберегами українок.

Твори мисткині Тетяни Балбус.

На її картинах – цікаві мотиви старовинної кременецької архітектури, квіти і дерева у ботанічному саду, гори навколо рідного міста. Надхнення отримує у народній

творчості, від талановитих кременчан і студентів Гуманітарно-педагогічної академії, яких навчає пізнавати неповторний світ краси. Її твори із серії „Моя квітуча Україна“

відтворюють прадавні, глибинні традиції української нації. Художниця є членом Національної спілки майстрів народного мистецтва України.

Україні потрібна...

(Закінчення зі стор. 3)

нії. Отож, майбутня люстрація мала б заблюкувати доступ до державної служби усім проросійським кадрам. Перші кроки таки було зроблено у 2022 році заборонаю 12 проросійських політичних партій. Але далі справа не пішла. Люстрація мала б поширитися на всіх членів цих політичних партій, як московських агентів. Однак, ПАРЕ, спекуюючи на правах людини, заперечує щодо колективної люстрації членів будь-яких організацій, наполягаючи на відповідальності окремих членів, доведених

в індивідуальному порядку. Оскільки проросійські партії відверто сприяли російській агресії проти України над ними має відбутися своєрідний “Нюренберг-2”, і тоді “колективна відповідальність” їхніх членів буде цілком законною. Треба було б люструвати як пособників і тих запродавців з українського політикуму, які співпрацювали з проросійськими силами.

Люстрація в Україні виявилась недосяжною і для виборних осіб. Адже та ж ПАРЕ (чи була, не під кремлівським впливом) ще у 1996 році ухвалила відповідну резолюцію, відповідно до якої люстрація не повинна застосовуватись до виборних

посад або не інакше як за рішенням суду за вчинення ними кримінального злочину. Україна чемно дотримується цієї рекомендації ПАРЕ, хоча далеко не всі східноєвропейські держави дослухались цієї перестороги. Отож, чимало осіб, які підлягали люстрації, заховались від неї у виборних органах рад різних рівнів.

Водночас люстрація у жодній з країн не виступала, як засіб покарання. Її основною метою був захист молодих демократій. У випадку з Україною та колишніми республіками СРСР – ще й захист паростків незалежності держав. Відповідальність за злочини перед новоствореними державами – це питання право-

охоронної системи, заздалегідь очищеної згаданою люстрацією.

Президент В. Зеленський, звинувачуючи свого попередника, сам не продовжив незавершеної люстрації, ба більше, він повернув на ключові посади в державі чимало людей Януковича. Якби була своєчасно проведена люстрація, росіяни б не наважились піти на нас війною. Україні терміново потрібна нова, українська за духом, удосконалена політична люстрація. Без глобального очищення всіх гілок влади й на всіх рівнях, з урахуванням усіх недоліків 2014-2016 років, подальше просування України демократичним і незалежним шляхом – неможливе!

NO STRESS ... JUST GREAT RATES!

IMMEDIATE ANNUITY

WE HAVE INCREASED OUR RATE TO

3.50%

CALL US TODAY!

If you'd like to annuitize your
401K or IRA into monthly
payments over your lifetime!

RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • 800-253-9862 • INFO@UNAINC.ORG • WWW.UNAINC.ORG

LONG-TERM ANNUITIES

5 YEAR 5.50%*
2ND YEAR 5.00%

7 YEAR 5.75%*
2ND YEAR 5.00%

9 YEAR 8.00%*

* FIRST YEAR RATE.
MINIMUM GUARANTEED RATE 2%.

MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY (MYGA)

5-YEAR 5.25% 3-YEAR 4.75%

RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

STAND WITH UKRAINE

ПОДОРОЖІ

Львів воєнного часу

Олександр Вівчарик

Наприкінці вересня минулого року до нас на Черкашину на власній автівці завітав родич з Карпат, який запропонував поїхати до нього.

Неподалік Львова несподівано виявилось, що родичу треба потрапити на три дні до Ковеля. Нам туди їхати не випадало, тому вирішили почекати його у Львові.

Нам пощастило, бо протягом трьох днів гнітючих звуків повітряної тривоги не було жодного разу, і ми могли безперешкодно насолоджуватися старовинним мальовничим містом, у якому з-за кожного рогу, з кожного будинку дивилася історія.

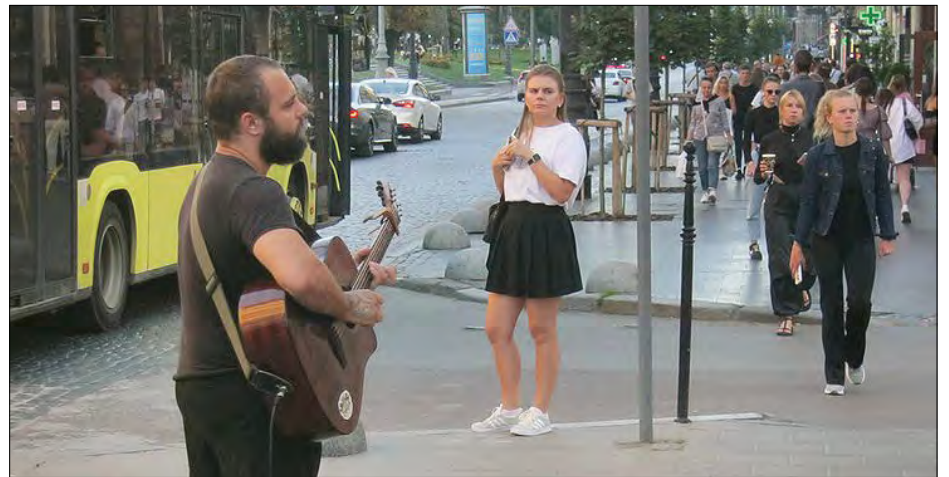
Скажу відразу, Львів не спасував. Його знамениті кав'ярні заповнені відвідувачами, діти безтурботні і веселі, жінки усміхнені і доглянуті, вуличні продавці приязні. Наче все,

як було. Але то лише на перший погляд. Львів військового часу проявляється поступово, як зображення на чорно-білих світлинах, котрі я робив у дитинстві. Чужинської мови чути дуже мало, якщо не рахувати російської. Але то не туристи з Московії, а біженці, котрі, на жаль, ніяк не можуть позбутися спадку трьохсотлітнього рабства. Хоча, заради справедливості, слід сказати, що більшість з цих людей, принаймні ті, з котрими я розмовляв, намагалися в розмові перейти на українську. Для мене то був добрий знак.

У Львові, як і в усіх містах України, поменшало чоловіків у цивільному, зате побільшало людей в одностроях. Забиті фанерою вікна, закладені піском деякі пам'ятники і водограї біля ратуші. Трапляються молоді люди з каліцтвами з війни. Один з таких грою на гітарі збирав кошти на дрона для своїх побратимів. Він і

Забиті фанерою вікна. (Фото: Олександр Вівчарик)

Збирає пожертви на дрони.

Скульптурні зображення Володимира Зеленського теж ознака воєнного часу.

нам подякував за допомогу.

Маючи надзвичайну історичну та мистецьку спадщину, місто залишається культурною столицею України. Саме тут встановили на п'ять місяців містера Арбітріума – скульптурну роботу Емануеле Джіаннеллі на

підтримку України. Могутній Арбітріум ніби підпирав стіну Львівського національного академічного театру опери та балету ім. Соломії Крушельницької, символізуючи собою стійкість українців у драматичний час війни.

„Марсове поле” – меморіал військових України

Олександр Вівчарик

ЛьВІВ. – Ми з дружиною йшли до одного з найбільших у Європі некрополів – Личаківського цвинтаря, щоб вклонитися пам'яті Івана Франка, Володимира Івасюка. Проте не дійшли. Нас спинило краси поле, всіяне синьо-жовтими й чорно-червоними прапорами. До цього місця саме під'їжджала поховальна процесія, підходили військові і цивільні. Ми зрозуміли – то Личаківський військовий цвинтар, „Марсове поле”, на яке везуть ховати загиблого на російсько-українській війні.

Полеглий з незвичним для Галичини прізвищем Самольотов був сиротою. Розповіла його знайома: Віталій Самольотов народився в Хакасії, що у Росії. У 12-річному віці приїхав у Львів до бабусі, закінчив тут школу, займався реставрацією церков, останнім часом працював у ресторанній сфері. Воював у 14-й окремії механізований бригаді ім. князя Романа Великого.

Чин похорону провели у Гарнізонному храмі святих Петра і Павла Української греко-католицької церкви. Це місце молитви українських військових незалежно від конфесійної приналежності. Під час прощання грала оркестра, яка виконала уже всесвітньовідому „Пливе кача” й

Прощання з Віталієм Самольотовим. (Фото: Олександр Вівчарик)

Гимн України. Коли його опускали в могилу, зовсім стороння жінка заспівала пісню на слова Богдана Лепкого „Чуєш, брате мій”.

Ми зупинилися біля молодої дівчини, котра плакала поруч на могилі воїна Артема Кулинич, що пішов у засвіти за десять днів до загибелі В. Самольотова. Іванка – так звуть молоду вдову – розповіла, що зі своїм чоловіком була знайома ледь не з дитячого садка. Але одружилися вони лише тоді, коли вона здобула освіту. Народили дитину і от його вбили наші вороги...

Покидаючи „Марсове поле”, ми дізналися, що це було місце захоронення солдатів радянської армії і вій-

ськових НКВД, що загинули під час каральних операцій проти мирного населення Галичини і в боях із відділами Української повстанської армії. А віднедавна це меморіальний комплекс військових поховань героїв України. Про це сповіщала відповідна табличка на вході. Тут, окрім поховань, буде парк Героїв України і меморіальна площа.

Місцем поховань радянських солдатів „Марсове поле” теж стало не так давно. А до того тут був австрійський військовий цвинтар, на частині якого ховали й Українських січових стрільців. На початку 1990-их років у його верхній частині встановили металевий хрест, який

пофарбували „під березу”, на знак їхньої пам'яті. Згодом у нижній частині „Марсового поля” встановили ще й три невеликі кам'яні хрести, під якими знаходяться крипти-гробниці. В 1994-1999 роках до них перепоховали майже 400 жертв більшовицького терору із Замарстинівської тюрми. А всі тлінні рештки військовослужбовців радянської армії та осіб часів Другої світової війни невдовзі перепоховують. Цей процес уже йде. Нова війна все змінила, тож колишнім завойовникам доведеться поступитися місцем нинішнім захисникам України, котрі захищають Україну від нащадків минулих вояків.

Відкрили меморіальну дошку

КИЇВ. – На будівлі Верховної Ради відкрили меморіальну дошку в пам'ять народних депутатів та працівників апарату ВР, які загинули, боронячи Україну. На меморіальній дошці згадані імена Олександра Марченка, Олега Барни, Сергія Слабенка, Петра Торшина. 6 березня 2022 року у селищі Мощун, відбиваючи атаку російських загарбників на Київ загинув народний депутат

Олександр Марченко.

17 квітня 2023 року під час бойових дій загинув народний депутат Олег Барна.

У серпні 2023 року у боях за Україну загинув депутат Верховної Ради Сергій Слабенко. 32-річний інженер Верховної Ради Петро Торшин помер 25 липня 2022 року внаслідок поранення під Бахмутом.

Українформ

Продовження воєнного...

(Закінчення зі стор. 1)

інженерних загороджень поблизу берегової лінії Одеської області та канали переправлення іноземного озброєння в Україну.

• 3 лютого в російському місті Енгельс розстріляли командира бомбардувальника Ту-95МС „Ворку-

та“ майора Олега Стегачова, який безпосередньо причетний до нанесення ракетних ударів по цивільних об'єктах в Україні та вбивств людей.

• В Україні 1,938 об'єктів культурної інфраструктури зазнали пошкоджень чи руйнувань через повномасштабну російську агресію.

• Російська армія вбила в Україні 523 дитини і ще 1,217 дітей поранила.

Українформ, Радіо Свобода

Марку присвятили 70-річчю області

Олександр Вівчарик

ЧЕРКАСИ. – 22 січня у приміщенні головної пошти представили марку, присвячену 70-річчю утворення Черкаської області. На марці зображений герб області роботи Народного художника України Миколи Теліженка, а також – видатні місця Черкащини роботи ще одного Народного художника України Олександра Охупкіна.

Завідувачка відділу етнології Черкаського обласного краєзнавчого музею Вікторія Наумчук подякувала

всім за такий подарунок до ювілею області і запросила присутніх до виставкової зали, де можна переглянути велику колекцію марок, випущених до тих чи інших дат, на яких зафіксовані важливі події нашої історії.

Опісля всі взяли участь в урочистостях з нагоди Дня Соборності, поклали квіти до пам'ятника „Борцям за волю України“, а у Свято-Троїцькому кафедральному соборі відбувся молебень за тих, хто віддав життя за ідеали свободи й демократії в Україні.

Михайло Шашкевич

(листопад 1922 - січень 1994 р.р.)

Тату,

Минуло 30 років відколи ми мусили з Тобою попрощатися. Кожного дня згадуємо твою любов та відданість родині, друзям та всім, кого життя ти доторкнувся.

Ти був би гордий бачити як твоя доброта, особистість та любов до життя живуть у серцях та думках не лиш твоїх внуків, але і правнуків Миколи і Наталі.

Було сказано: „Час лікує всі рани“. На жаль, рани залишаються. Час і розум лише покривають їх „рубцем тканини“ і зменшують біль, який ніколи не відходить.

Споживай у вічному мирі.

твій син Богдан Шашкевич з дружиною Вірою,

внуки: Лариса Del Guercio з чоловіком Michael Del Guercio, Матей Шашкевич,

правнуки: Микола Del Guercio, Наталя Del Guercio.

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 28 січня 2024 року, в Robert Wood Johnson University Hospital, New Brunswick, відійшла у вічність

св. п. Ніна Наливайко

народжена в Паридубах, Волинь, Україна, донька Никанора та Катерини (Лампіки) Онищук.

У 1949 році, переживши жах війни та період в таборі для переміщених осіб у Німеччині, Ніна емігрувала до США. Вона несла з собою багатий гобельн свій української спадщини, яку плекала все життя і з гордістю передавала своїй родині. Після прибуття до Сполучених Штатів вона оселилася на Мангеттені, здобула вищу освіту в галузі хемії, що було дуже незвичним для жінок її покоління. Це спонукало її почати кар'єру хеміка ароматів, працюючи кілька років у International Flavors and Fragrances (IFF). За цей час вона зустріла свого коханого чоловіка Дмитра. Після одруження вони багато років раділи зі своїми трьома дітьми, проводячи більшу частину часу в Lancaster, PA, до смерті чоловіка в 1996 році.

Переїхавши до Нью-Джерсі, Ніна вдруге вийшла заміж за Левка Майстренка в 2004 році. Їхнє спільне життя було сповнене сміхом і відновленою тягою до життя до його смерті в 2010 році.

Життя Ніни стало свідченням важливості родини та дорогої України, до котрих залишила свою любов. У неї залишилися у смутку віддані діти Микола, Наталя Бентлі з чоловіком Дейвидом, Володимир з дружиною Христіною, а також улюблені внуки Микола, Галина та Максим.

Ніна була не лише відданою мамою та бабусею, але й активною членкою різних українських організацій. Її внесок у розвиток цих організацій свідчили про її відданість до збереження своєї культурної спадщини. Пристрасть Ніни до свого коріння надихала всіх, хто її знав.

Ніну запам'ятатимуть за її спритність, гостре почуття гумору і сильну незалежність.

Заупокійна св. Літургія була відслужена в суботу, 3 лютого 2024 року, об 11-й год. ранку в Українській православній церкві св. Андрія Первозваного, Савт Бавнд-Брук, Нью-Джерсі, а опісля – поховання на місцевому цвинтарі.

Вічна їй пам'ять!

Замість квітів, пожертви можна складати на:

- Razom for Ukraine, <https://www.razomforukraine.org/>
- The Ukrainian Orthodox Church of USA, Humanitarian Aid to Ukraine at Home | Ukrainian Orthodox Church of the USA (uocofusa.org)

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027

KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

UNION FUNERAL HOME

LYTWYN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available

anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)

UNION, NJ 07083

908-964-4222

www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

MONUMENTS

Oblast Memorials Co.

PO Box 746, Chester, NY 10918

Tel : 845-469-4247

Custom Designed Quality Monuments

Serving NY/NJ/CT Cemeteries

e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com

web site: www.oblastmemorials.com

BILIBGUAL HOME APPOINTMENTS

Складно внести 20% на купівлю нового житла?

МОЖЕ ВАМ ДОПОМОГТИ

Вперше купуєте житло? АБО
Тоді це можливо з першим
внеском лише 10% без
додаткового страхування PMI -
унікальна пропозиція від ФКК SUMA!*

Придбайте житло своєї мрії,
сплативши лише 5% першого
внеску з приватним іпотечним
страхуванням (PMI)*.

**Зателефонуйте або надішліть SMS на номер 914.220.4900
або пишіть нам на електронну пошту loan@sumafcu.org**

Відскануйте QR
для найновішої
інформації

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
P: 914.220.4900
F: 914.220.4090

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
P: 845.356.0087
F: 845.356.5335

Stamford, CT branch:
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
P: 203.969.0498
F: 203.316.8246

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511
P: 203.785.8805
F: 203.785.8677

Для отримання додаткової інформації про одну з вищезазначених програм або будь-яких інших фінансових питань, які у вас можуть виникнути, ми готові підтримати вас, запропонувавши вигідні тарифи та персоналізовані обслуговування, яке ви звикли очікувати від СУМА ФКУ. Звертайтеся до кредитного відділу АФКУ з будь-якими питаннями або щоб подати заявку.

*Можуть застосовуватися обмеження або ліміти.

www.sumafcu.org

SUMAFCU NMLS# 527694

